

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

आचार्य दोंडे मार्ग, परळ, मुंबई-४०० ०१२

सदतीसावा वार्षिक अहवाल

२०१०-२०११

हाफकिन जीव औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

संचालक मंडळ

अध्यक्ष

डॉ. आर. डी. बापट

व्यवस्थापकीय संचालक

श्री. एस्. एस्. झेंडे

संचालक

श्रीमती मिता लोचन

श्रीमती मनिषा म्हैसकर

श्रीमती सीमा व्यास

डॉ. पी.एच. शिनगारे

डॉ. अभय चौधरी

डॉ. सुनील गुप्ता

डॉ. (मिसेस) सुषमा चाफळकर

डॉ. जयेश बेल्लारे

श्री. प्रदीप आचरेकर

कंपनी सचिव

श्री नितीन कातोरे

लेखापरिक्षक

मेसर्स पी. एम. दळवी आणि कं.

सनदी लेखापाल, मुंबई

बँकर्स

कॅनरा बँक, परळ शाखा

बँक ऑफ इंडिया, परळ शाखा

नोंदणीकृत कार्यालय

हाफकिन संस्थेचे आवार,

अचार्य दोंडे मार्ग, परळ, मुंबई-४०० ०१२

हाफकिन जीव औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

नोटीस

स्थगित झालेली सदतीसाठी वार्षिक सर्वसाधारण सभा

या द्वारे नोटीस देण्यात येत आहे की, हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादितची स्थगित झालेली ३७वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा महामंडळाचे नोंदणीकृत कार्यालय, हाफकिन संस्थेचे आवार, आचार्य दोंदे मार्ग, परळ, मुंबई- ४०० ०१२ येथे गुरुवार दिनांक २८ ऑगस्ट, २०१४ रोजी सकाळी ११.०० वाजता खालील कामकाजासाठी भरेल. :-

सर्वसाधारण कामकाज

१. ३१ मार्च २०११ रोजी संपलेल्या वर्षाचा ताळेबंद आणि त्याच तारखेस संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा पत्रक आणि त्यावरील संचालक मंडळाच्या व लेखापरिक्षकांच्या अहवालावर विचार करणे व स्वीकृत करणे.

संचालक मंडळाच्या आदेशावरून

मुंबई

दिनांक : २८ ऑगस्ट, २०१४

नोंदणीकृत कार्यालय :

हाफकीन संस्थेचे आवार,

आचार्य दोंदे मार्ग,

परळ, मुंबई - ४०० ०१२.

नितीन कातोरे

सहाय्यक कंपनी सचिव

टीप : सभेत उपस्थित राहण्याचा व मतदानाचा हक्क असलेल्या कोणत्याही सदस्याला त्याच्या वतीने हजर राहण्यासाठी व मत देण्यासाठी प्रतिनिधी नियुक्त करण्याचा हक्क आहे आणि असा प्रतिनिधी महामंडळाचा सभासद असलाच पाहिजे असे नाही.

हाफकिन जीव औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

नोटीस

सदतीसाठी वार्षिक सर्वसाधारण सभा

या द्वारे नोटीस देण्यात येत आहे की, हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित ची ३७वी वार्षिक सर्वसाधारण सभा महामंडळाचे नोंदणीकृत कार्यालय, हाफकिन संस्थेचे आवार, आचार्य दोंदे मार्ग परळ, मुंबई-४०० ०१२, येथे गुरुवार, दिनांक २९ डिसेंबर, २०११ रोजी दुपारी १.३० वाजता खालील कामकाजासाठी भरेल. :-

सर्वसाधारण कामकाज

१. ३१ मार्च २०११ रोजी संपलेल्या वर्षाचा ताळेबंद आणि त्याच तारखेस संपलेल्या वर्षाचे नफा-तोटा पत्रक आणि त्यावरील संचालक मंडळाच्या व लेखापरिक्षकांच्या अहवालावर विचार करणे व स्वीकृत करणे.

संचालक मंडळाच्या आदेशावरून

मुंबई

दिनांक : २९ डिसेंबर, २०११

नोंदणीकृत कार्यालय :

हाफकीन संस्थेचे आवार,

आचार्य दोंदे मार्ग,

परळ, मुंबई - ४०० ०१२.

अजय कुमार चोप्रा

कंपनी सचिव

टीप : सभेत उपस्थित राहण्याचा व मतदानाचा हक्क असलेल्या कोणत्याही सदस्याला त्याच्या वतीने हजर राहण्यासाठी व मत देण्यासाठी प्रतिनिधी नियुक्त करण्याचा हक्क आहे आणि असा प्रतिनिधी महामंडळाचा सभासद असलाच पाहिजे असे नाही.

हाफकिन जीव औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

(महाराष्ट्र शासनाचा अंगिकृत व्यवसाय)

संचालक मंडळाचा अहवाल

हाफकिन जीव-औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित सभासदांस,

१. कंपनीच्या ३१ मार्च २०११ ला संपलेल्या वर्षाचा ३७ वा वार्षिक अहवाल आणि त्याच्यासोबत त्या वर्षाची लेखापरिक्षित हिशेब पत्रके, सांविधिक लेखा परिक्षकांचा अहवाल आणि १९५६ च्या कंपनी कायद्याच्या कलम ६१९(४)अन्वये द्यावयाचे भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षकांचे त्यावरील भाष्य हे सादर करण्यास तुमच्या संचालकांना आनंद होत आहे.

२. आर्थिक फलनिष्पत्ती :

३१ मार्च २०११ ला संपलेल्या वर्षाची आर्थिक फलनिष्पत्ती मागील वर्षाशी तुलना करून खाली दाखवण्यत आली आहे :-

(रु. लाखात)

	२००८-२००९	२००९-२०१०	२०१०-२०११
अ. विक्री	२६०९	१६५१७	९५८५
ब. करपूर्वक नफा/(तोटा)	(५६७)	७३५	८३५
क. निव्वळ नफा/(तोटा)	(५८०)	४८९	५५७

३. विक्री उलाढाल :

सन २०१०-२०११ मध्ये कंपनीने रु. रु. ९५८५ लाख (मागील वर्षी १६५१७ लाख) विक्रीची उलाढाल केली आणि नफा रु. ५५७ लाख (मागील वर्षी रु.४८९ लाख नफा) मिळवला.

विक्री उलाढालीचे तुलनात्मक आकडे पुढे देण्यात आले आहेत :-

(रु.लाखात)

उत्पादने	२००८-२००९	२००९-२०१०	२०१०-२०११
अ. लसी	२०७९	१६००१	८४५८
ब. रक्तजल	१३८	११	९६
क. शिरेतुन द्यावयाची द्रावणे	---	--	--
ड. मौखिक द्रव्य	---	--	--
इ. फार्मा व इतर (गोळ्या व कॅप्सुल्स) संख्या	३९२	५०५	१०३१
एकूण	२६०९	१६५१७	९५८४

४. उत्पादन

३१ मार्च २०११ ला संपलेल्या वर्षात रू. ९८०५ लाख (मागील वर्षी रू. १७५२७ लाख) उत्पादन गाठण्यात आले. उत्पादनाचे तुलनात्मक आकडे पुढे देण्यात आले आहेत :-

(नग लाखात)

उत्पादने	२००८-२००९	२००९-२०१०	२०१०-२०११
अ. लसी (मि.ली.)	५३.५६	३४२.३०	१४५.१०
ब. रक्तजल (मि.ली.)	५.५४	०.११	५.०४
क. शिरेतुन द्यावयाची द्रावणे (मि.ली.)	---	---	--
ड. मौखिक द्रव्य (लिटर)	---	---	--
इ. फार्मा व इतर (गोळ्या व कॅपसुल्स) (संख्या)	१२८	२२	१५

५. निर्यात

अधिक निर्यात उलाढाल करण्यावर तसेच खाजगी व्यापारात कंपनीच्या उत्पादनाची विक्री करणे यावर आणखी भर देण्यात येत आहे.

६. सामाजिक जबाबदा-या

मानवजातीच्या सेवेकरिता आरोग्य संवर्धन क्षेत्रात कंपनीची सामाजिक बांधिलकी असल्यामुळे महामंडळाने उच्च दर्जाच्या जीवरक्षक लसी, रक्तजल व इतर उत्पादने सामान्यांना परवडतील अशा किंमतीत उपलब्ध करून दिली. केंद्र शासनाच्या पल्स पोलिओ निर्मुलन कार्यक्रमांतर्गत वेळेवर पुरेशा प्रमाणात पोलिओ लस पुरवून महामंडळाने आपला महत्वपूर्ण हातभार लावला आहे.

७. राखीव व शिल्लक निधी

३१ मार्च २०११ ला एकत्रित राखीव व शिल्लक निधी रू. २४७१ लाखाचा होता. ३१ मार्च २०१० ला तो रू. १९१३ लाख होता. महामंडळाचे निव्वळ मूल्य ३१ मार्च २०११ ला रू. ३३५९ लाख आहे. ३१ मार्च २०१० ला ते रू. २८०२ लाख होते.

८. गुणवत्ता आश्वासन

फक्त उत्तम दर्जा असलेल्या औषधांचे उत्पादन व विक्री करणे ज्यातून ग्राहकांना समाधान मिळेल अशा प्रकारचे धोरण महामंडळाने चालू ठेवले आहे. या साठी प्रयत्न मजबूत करण्याच्या दृष्टिने आवश्यक त्या चांगल्या उत्पादनाच्या पध्दती (जी.एम. पी.) च्या बाबतीत आवश्यक स्तर गाठण्यासाठी महामंडळाने स्वतंत्र गुणवत्ता आश्वासन विभागाची स्थापना केली आहे.

९. मानव संसाधन

३१ मार्च २०११ ला महामंडळात कर्मचा-यांची संख्या ४७५ होती. त्यात ६९ अधिकारी होते. ३१ मार्च २०१० ला हीच संख्या ४७६ होती. त्यात ८२ अधिका-यांचा समावेश होता.

१०. कामगार संबंध

अहवाल वर्षात व्यवस्थापन आणि कामगार याचे संबंध अत्यंत जिद्दाळ्याचे व समाधानकारक होते.

११. कामगार कल्याण

आढावा घेतलेल्या वर्षात महामंडळाने कामगारांना त्यांच्या वैद्यकीय खर्चाची भरपाई, अर्थ सहायित उपहारगृह, धुलाई भत्ता, उपदान, पाल्यासाठी शैक्षणिक भत्ता, शिष्यवृत्ती इ. कामगार कल्याणाच्या गोष्टी चालू ठेवल्या.

१२. अनुसूचित जाती/ जमाती व इतरांचे प्रतिनिधित्व

एकूण कर्मच्या- यांच्या संख्येमध्ये अनुसूचित जातीची टक्केवारी २९% होती आणि अनुसूचित जमाती, भटक्या विमुक्त जमाती व इतर मागास वर्गीयांचे प्रमाण ३०% होते.

१३. प्रशिक्षण व विकास

मानव संसाधनाच्या विकासास महामंडळ अधिक महत्व देते. कर्मचा-यांच्या वर्तणुकीत, तांत्रिक व व्यवस्थापकीय कौशल्यात सुधारणा करण्याच्या दृष्टिने महामंडळात कार्यसत्रे भरविण्यात आली. तसेच बाहेरील संस्थानीही आयोजित केलेल्या प्रशिक्षण कार्यक्रमात निरनिराळ्या कर्मचा-यांना पुरस्कृत करण्यात आले.

१४. कर्मचा-यांचा तपशील

कर्मचा-यासंबंधी १९५६ च्या कंपनी कायद्याच्या कलम २१७(२अ) तसेच कंपनी (कर्मचा-यांचा तपशील) नियम १९७५ अनुसार वेळोवेळी द्यावयाची माहिती निरंक आहे.

१५. उपकंपनी संबंधी माहिती

१९५६ च्या कंपनी कायद्याच्या कलम २१२ अनुसार महामंडळाची उपकंपनी हाफकिन अर्जिटा फार्मास्युटिकल्स लि. संबंधीची माहिती आपल्या ताळेबंदा सोबत जोडली आहे.

१६. संचालक

- १६.१) सर्वश्री श्री. टी. सी. बॅन्जामीन, डॉ. सुनिल गुप्ता आणि श्रीमती सीमा व्यास यांची महामंडळाच्या संचालक मंडळावर संचालक म्हणून झालेल्या नेमणूकीबद्दल महामंडळ त्यांचे स्वागत करीत आहे.
- १६.२) श्री. जे. के. बंधीया आणि डॉ. एच. जी. ब्राह्मणे आणि डॉ. सतिश भिडे महामंडळाच्या संचालक पदावरून निवृत्त झाले.

१७. उर्जा बचत, तंत्रज्ञानाचे समावेशन, विदेशी चलनातील मिळकत व खर्च

उर्जा वापरावरील बंधनाची कडक अंमलबजावणी करण्यासाठी पुरेशी उपाययोजना करण्यात आलेली आहे. त्यासाठी उर्जा वापराच्या स्तरावर देखरेख करण्यात येते. त्यामुळे फ्लॅटच्या सर्वसाधारण वीज घटकामध्ये सुधारणा होते. कंपनी कायदा १९५६ च्या कलम २१७(१) (ई) तसेच त्यासोबत वाचल्या जाणा-या कंपनी (संचालक मंडळाच्या अहवालात उघड करावयाची माहिती) अधिनियम १९८८ अंतर्गत देणे आवश्यक

असलेली उर्जेचा वापर, तंत्रज्ञान, सामावून घेणे आणि विदेशी चलनाचा वापर व मिळकत ह्या विषयांची अहवालाच्या जोडपत्र -१ मध्ये देण्यात आलेली आहे.

१८. संचालकांच्या जबाबदारीचे निवेदन

कंपनी कायदा १९५६ मध्ये समाविष्ट केलेल्या कलम २१७(२एए)नुसार देणे आवश्यक असलेल्या माहिती संबंधी तुमचे संचालक खात्री देतात की ;

- १) वार्षिक हिशेब तयार करताना, लागू असलेली लेखांकन पद्धतीचे वेळोवेळी पालन केले गेले असून महत्वाच्या बदलासंबंधी स्पष्टीकरणे देण्यात आलेली आहेत;
- २) त्यांना लेखांकनासंबंधी अशी धोरणे मिळाली आहेत आणि ती सातत्याने लागू केली आहेत व निर्णय घेतले आहेत ते सर्व यथायोग्य व दूरदर्शी आहेत. त्यामुळे कंपनीच्या आर्थिक वर्ष अखेरीस व कंपनीचा नफा तोटा पत्रकात ते कंपनीचे सत्य व रास्त चित्र दर्शवितात.
- ३) कंपनीच्या मालमत्तेचे संरक्षण करण्यासंबंधी, तसेच आर्थिक घोटाळे व इतर अनियमितता रोखण्यासाठी, कंपनी कायदा, १९५६ मधील तरतुदीनुसार त्यांनी पुरेसे लेखांकन अभिलेख ठेवण्यासंबंधी योग्य व पुरेशी काळजी घेतली आहे.
- ४) त्यांनी वार्षिक हिशेब हे चालू असलेला धंदा लक्षात ठेवून तयार केले आहेत.

१९. सुरक्षा व पर्यावरण

कर्मचा-यांमध्ये सुरक्षा आणि पर्यावरण संबंधीची जाणीव वृद्धिंगत केली जात आहे.

२०. चांगली उत्पादन प्रणाली

वाढत्या स्पर्धात्मक व बाजारपेठेप्रमाणे होणा-या आर्थिक परिस्थिती उद्भवलेल्या आव्हानांना परिणामकारक तोंड देण्यासाठी, “चांगल्या वस्तुनिर्मितीच्या जागतिक आरोग्य संघटनेने मानवास” अनुरूप अशा वस्तुनिर्मितीच्या सुविधा अधिक चांगल्या पातळीवर आणण्यावर जास्त भर देण्यात आला आहे. कंपनीच्या मौखिक बालपक्षाघात लसीच्या (OPV) उत्पादन संयमास संयुक्त राष्ट्रांच्या मानकाचे प्रमाणपत्र यापूर्वीच प्राप्त झाले आहे. तसेच प्रतिविष व रक्तजल विभागाचे शेड्यूल-एम्. मानकांप्रमाणे नुतनीकरण पूर्ण झाले आहे. औषधनिर्माण विभागातील कॅप्सूल व गोळ्या प्रकल्पाचे काम प्रगतीपथावर आहे.

२१. नवीन प्रकल्प

२१.१ DPT उत्पादन पद्धतीसाठी UN ची मान्यता तसेच नविन काही समाजउपयोगी लसी तयार करण्यासाठी पद्धती अमलात आणण्याचे प्रस्तावित आहे.

२२. लेखापरिक्षक

२२.१) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांनी ३१ मार्च २०११ रोजी संपलेल्या वर्षासाठी तुमच्या महामंडळाचे लेखापरिक्षक म्हणून मे. पी. एम. दळवी आणि कंपनी, सनदी लेखापाल यांची नेमणूक केली. तुमच्या महामंडळाच्या ३७ व्या वार्षिक सर्वसाधारण सभेच्या शेवटी ते निवृत्त होतील.

२२.२) वैधानिक लेखापरिक्षकांनी आपल्या दि. २ जुलै २०१३ च्या अहवालात जी निरीक्षणे नोंदविलेली आहेत त्यास व्यवस्थापनाने दिलेली उत्तरे जोडपत्र - २ मध्ये दिलेली असून ती या अहवालाचा भाग म्हणून मानण्यात येतात.

२२.३) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांनी कंपनी कायदा १९५६ च्या कलम ६१९(४)च्या अंतर्गत महामंडळाच्या ह्या वर्षाच्या लेख्यांवर काहाही भाष्य केलेले नाही. ह्या संबंधीचे निवेदन ३१ मार्च २०११ च्या जोडपत्र - ३ मध्ये दिलेले आहे.

२३. कृतज्ञता व आभार

२३.१) केंद्र शासनाने तसेच राज्य शासनाने वेळोवेळी महामंडळास जो सातत्याने आधार दिला व मार्गदर्शन दिले त्याबद्दल संचालक मंडळ त्यांचे विषयी कृतज्ञता व्यक्त करू इच्छिते.

२३.२) भारताचे नियंत्रक व महालेखापरिक्षक, सांविधिक लेखापरिक्षक, परिव्यय लेखापरिक्षक, कर लेखापरिक्षक व अंतर्गत लेखापरिक्षक यांनी ज्या बहूमोल सूचना महामंडळास दिल्या व जे सहकार्य दिले त्याबद्दल संचालक मंडळ त्यांचे मनःपूर्वक आभारी आहे.

२३.३) कॅनरा बँक व बँक ऑफ इंडिया यांनी महामंडळास जे आर्थिक पाठबळ दिले त्याबद्दल संचालक मंडळ त्यांचे आभारी आहे.

२३.४) महामंडळाचे देशातील व परदेशातील बहुमोल ग्राहक व पुरवठादार यांनी आम्हांस जे सहकार्य दिले व महामंडळावर जो विश्वास दाखविला त्याबद्दल संचालक मंडळ त्यांचे आभारी आहे व असेच सहकार्य ते यापुढेही देतील अशी आशा व्यक्त करण्यात येत आहे.

२३.५) महामंडळातील विविध स्तरावरील कर्मचाऱ्यांनी कामात जी उच्च समर्पण भावना व चिकाटी दाखविली ज्यामुळे अहवाल वर्षात महामंडळाची सर्वांगीण प्रगती झाली त्याबद्दल संचालक मंडळ त्यांचे अत्यंत आभारी आहे.

संचालक मंडळाच्या वतीने व करिता

मुंबई

दिनांक : २८ ऑगस्ट, २०१४

नोंदणीकृत कार्यालय :

हाफकीन संस्थेचे आवार,

आचार्य दोंदे मार्ग,

परळ, मुंबई - ४०० ०१२.

श्री. एस.एस. झेंडे
व्यवस्थापकीय संचालक

संचालकांच्या अहवालाचे जोडपत्र - १

कंपनी कायदा १९५६ च्या कलम २१७ (१) (ई) तसेच कंपनी अधिनियम १९८८ नुसार संचालक मंडळाच्या अहवालातील उघड करावयाची माहिती अधिनियम १९८८ खाली देणे आवश्यक असलेली माहिती उर्जाबचत

- अ) उर्जा - बचतीसंबंधी केलेली उपाययोजना जेथे शक्य आहे तेथे अंदाजे ८० टक्के कार्य क्षमता असलेली पूर्ण स्वयंचलित आई. ए. ई. सी. पॅकेज टाईप बॉयलर बसविले आहेत.
- ब) उर्जेचा वापर कमी करण्यासाठी अतिरिक्त गुंतवणूक आणि प्रस्ताव असल्यास त्याची माहिती मे. मिटकॉन यांचे तर्फे उर्जा लेखा परिक्षण केले आहे. त्यांनी केलेल्या अल्पकालीन सूचनांची अंमलबजावणी करण्यात येत आहे. 2 MVA HT स्वतःचे सब स्टेशन उभारून घरगुती बीज वापर दर अमलात आणण्याचे ठरविण्यात आले आहे. वर अ आणि ब मध्ये उल्लेख केलेल्या उपाय योजनेमुळे विजेचा वापर काही अंशी कमी झालेला आहे.
- क) उर्जेचा वापर कमी करण्यासाठी वर उल्लेख केलेल्या (अ) व (ब) मधील उपाय योजनांचा परिणाम व परिणामी मालच्या उत्पादनाच्या मूल्यावर झालेला परिणाम
- ड) जोडपत्रातील अनुसूचित उल्लेख केलेल्या फॉर्म ए मधील अनुसूचित उद्योगधंद्यात उत्पादनाच्या एका युनिटसाठी उर्जेचा वापर. ---

		चालू वर्षी २०१०-२०११	मागील वर्षी २००९-२०१०
वीज	युनिट (हजारत)	६२५.२७७	२२९१.४५४
(खरेदी केलेली)	एकूण मूल्य (रु.०००)	११३४०.१७१	१६८४६.३०७
	मूल्य/युनिट (रु.)	--	७.३५
इंधन तेल	वापर किलोलिटर (कि.लि.)	६७.६७८	११०.८९
	एकूण मूल्य(रु.०००)	२४४७.४३	३१६७.०३
	सरासरी दर रु.	३६१६३	२८५६०

तंत्रज्ञानाचे समावेशन :

- इ) जोडपत्रातील फॉर्म-बी प्रमाणे तंत्रज्ञान समावेशनसाठी कृती योजनेची अंमलबजावणी चालू आहे. कलेले प्रयत्न
- विदेशी चलनातील मिळकत खर्च:
- ई) निर्यात विषयक कार्य, निर्यात वाढीसाठी व वस्तू आणि सेवांच्या निर्यातीसाठी केलेले जाणिवपूर्वक प्रयत्न. दरवर्षी भरघोस प्रमाणात लसी व सीरा निर्यात केली जाते. तरी सुध्दा निर्यातीस चांगला वाव आहे.
- फ) वापरलेले व मिळविलेले एकूण विदेशी चलन वापरलेले: रूपये ६५१०.४३ लाख कच्चा माल आयात मिळविलेले : रूपये ३४८४.१७ लाख निर्यात

मुंबई

दिनांक : २८ ऑगस्ट, २०१४

संचालक मंडळाच्या वतीने व करिता

श्री. एस.एस. झेंडे

व्यवस्थापकीय संचालक

संचालकांच्या अहवालाचे जोडपत्र - २

२०१०-२०११ संचालकांच्या अहवालास पुरवणी

कंपनी कायदा १९५६ च्या कलम २१७ (३)नुसार देणे आवश्यक असलेल्या सांविधिक लेखापरिक्षकांनी त्यांच्या २२-३-२०१३ च्या अहवालात दिलेल्या परिक्षणावर व्यवस्थापनाची उत्तरे

लेखा परिक्षणाचा परिच्छेद व्यवस्थापनाने दिलेली उत्तरे

- अ(१) मे. रायनेक लि. यांच्या बरोबर केलेल्या करारानुसार प्रत्यक्ष मोजमाप व संबधीत विभागाने प्रमाणित केल्या नंतरं देयक प्रदान करण्यासाठी मान्य केले जाते म्हणून भांडवली कामाच्या संबधात काम प्रगतीपथावर असताना असे करत नाही. या संदर्भातील सुयोग्य खूलासा पुढच्या वर्षाच्या लेख्यामधे करण्यात येईल.
- ब(२) शेड्यूल १७ ब लेखासंबधी आक्षेप क्र. १०, रु. १,३५,०००/- ह्या लेखा परिक्षकांच्या व्यावसायिक फी, मानधनात अनिवार्य लेखा परिक्षा फी व करांच्या लेखापरिक्षा फीचा समावेश आहे.
- क(३) प्रस्तूत प्रकरणी लवादाची प्रक्रिया अधाप चालू आहे. या संदर्भातील सुयोग्य खुलास / जाहीर पुढच्या वर्षाच्या लेख्यामधे करण्यात येईल.
- क(४) आयकर विभागाने केलेल्या मागणीवर अपिल असून, मागणी केलेल्या रकमेच्या ५०% रक्कम भरण्यात आलेली आहे. या संदर्भातील सुयोग्य खूलासा / जाहीर पुढच्या वर्षाच्या लेख्यामधे करण्यात येईल.
- ड(५) लेखापरिक्षकांच्या अहवालामधील टंकलेखनामूळे झालेली चीक आहे.
- ड(६) महामंडळाची सहयोगी / दुय्यम कंपनी हाफकिन अर्जिटा फार्मा. संबधी वित्तीय बाबी व लेखापरिक्षकांचा अहवाल सर्वसाधारण बैठकीत सादर करण्यात येईल. व वार्षिक लेख्यामधे याबाबत सुयोग्य खूलासा / जाहिर करण्यात येईल.
- ड(७) कंपनीने दि. २३-४-२०१३ च्या पत्रान्वये शासकीय लेखापरिक्षा पार्टीला कंपनीच्या अधिकाराबाबत स्पष्टीकरण सादर केलेले आहे. कंपनी कायदा १९५६ खंड ६२० नुसार केंद्र शासनाने त्यांची अधिसूचना क्र. जी.एस.आर. ५८० (इ) दि. १६-७-१९८५ अन्वये कंपनी कायदा १९५६ खंड २०५ अ मधाल तरतूदीनुसार शासनाच्या उपलब्धता यामधून वगवले आहे व त्यानुसार खंड २०५ अ हा शासनाच्या कंपनीला लागू होत नाही.
- ड(८) दि. ३१-३-२०११ रोजी कंपनीने आपला ताळेबंद सादर केलेला असून त्यां वर्षाखेरचा नफा तोटा लेखे व त्यावरील लेखा परिक्षकांचा अभिप्रायासह भारताच्या महालेखाकारांना कंपनी कायदा १९५६ खंड ६१९ (अ) अन्वये त्यांच्या अभिप्रायासाठी सादर केलेले आहेत. तथापी कंपनी कायदा १९५६ खंड ३१२ अन्वये खालील प्रमाणे स्पष्टीकरण देऊन सादर करण्यात येत. आहे. महामंडळाची सहयोगी / दुय्यम कंपनी हाफकिन अर्जिटा फार्मा. संदर्भात खालीनमूद कागदपत्रे मूळ कंपनी हाफकिन जीव-अफषध निर्माण महामंडळ मर्यादितच्या ताळेबंदासोबत जोडली आहेत.
- १) नफा-तोटा पत्रक २) संचालक मंडळाच्या अहवाल ३) लेखापरिक्षकांचा अहवाल ४) सर्वसाधारण सभेत स्विकृतीसाठी सदस्यांना पाठविण्यात येणार आहे. व त्यानुसार कंपनी कायदा १९५६ खंड २१२ मधील तरतूदीची त्या मुळे पुर्तता होत आहे.

संचालक मंडळाच्या वतीने व करिता

मुंबई

दिनांक : २८-०८-२०१४

डॉ. आर.डी. बापट

अध्यक्ष

सदती सावा वार्षिक अहवाल

संचालकांच्या अहवालाचे जोडपत्र - ३

हाफकिन जीव औषध निर्माण महामंडळाच्या ३१-३-२०११ वर्ष अखेरीचे वित्तीय पत्रक कंपनी कायदा १९५६ मधील वित्तीय अहवालाच्या संदर्भातील तरतूदी व त्या चौसटी मध्ये तयार करण्याची जबाबदारी कंपनीच्या व्यवस्थापनाची आहे. कंपनी कायदा १९५६ खंड ६१९(२) अन्वये स्थायी लेखापरीक्षकांची महालेखाकार भारत सरकार यांच्या कडून नियुक्ती करण्यात येते. ते खंड २२७ अन्वये त्या पत्रकाबाबत त्यांचे भाष्य अभिप्राय व्यक्त करतात लेखापरीक्षकांच्या स्वायत्त, सनदी लेखापाल संस्था च्या प्रमाणे लेखापरीक्षणाच्या व शास्वत करण्याच्या निश्चित मानकांनुसार स्वतंत्रपणे लेखापरीक्षण करण्यात येते. व अशा प्रकारे कार्यवाही केल्याचे त्यांनी त्यांना २२-३-२०१३ च्या लेखा परिक्षण अहवालात नमूद केले आहे.

१. भारताच्या महालेखाकारांच्या वतीने हाफकिन जीव औषध निर्माण महामंडळाच्या वर्ह ३१ मार्च २०११ रोजी संपलेल्या वर्षाच्या अनुषंगाने कंपनी कायदा १९५६ खंड ६१९ (३) (ब) अनुसार पुरवणी लेखा परिक्षकांच्या कामाच्या कागदपत्रांशी संलग्न न करता स्वतंत्रपणे स्थायी लेखा परिक्षक, कंपनीच्या कार्मिक व निवडक लेखासंबंधी कागदत्राच्या प्राथमिक चौकशी आधारे पार पाडण्यात आले.

अ. वित्तीय स्थितीबाबतचे अभिप्राय

- निधीचा वापर

- स्थावर मालमत्ता (शेड्यूल - ५)

- प्रगतीपथावर असलेले भांडवली कामाची रक्कम रु. ६.८६ कोटी

१. मे. रायनॅक इंडिया लि. यांना औषध निर्माण संयम मशिनरी उभारण्या करीता दिलेल्या ३०% रक्कम रु. १७.७३ लाख एवढ्या रकमेच्या उपरोक्त नमूद भांडवली खर्च कामाच्या रकमेमध्ये समावेश नाही. (१८.८.२०१० रोजी सदर देयके प्राप्त झाली) परिणामी त्यामूळे दायित्व निर्माण झाल्याचे दिसून येते परिणामी या संबधाच्या तपशीलामध्ये भांडवली खर्च कमी दिसतो व किरकोळ देणेक-यांचा खर्च कमी दिसून येतो.

ब. नफा क्षमतेबाबत अभिप्राय

- नफा तोटा लेखे

- खर्च

- उत्पादन व इतर खर्च (शेड्यूल - १५)

- लेखा परिक्षकांचा खर्च - मानधन, मेहनताना

- लेखा परिक्षा फी - रु. १.३५ लाख

२. कंपनी कायदा १९५६ शर्त ४ब - पार्ट २, शेड्यूल ६ नुसार कर लेखा परिक्षणाच्या रु.०.३५ लाख एवढ्या

फीचा समावेश एपरोक्त नमूद रकमेमध्ये केला आहे. परंतु अनिवार्य शर्तिनुसार ते स्वतंत्रपणे घोषित केलेले नाही.

- क) लेखासंबंधी नोंद घेतलेल्या विषेश अर्थपूर्ण लेखे विषयक धोरणाबाबत अभिप्राय.
- लेख्यांकरीता नोट्स - शेड्यूल - १७ ब
- नोट नं. ४ संबधी - आकस्मिक दायीत्व व दर्शाविले.
- ३) दि. ११.२.२०११ रोजी मे. शिल्प यांचा करार रद्द केल्याने त्याबाबतांच्या रु. ७५.५२ लाख व त्यावरी १८% दराने व्याजाचा दावा यांचा सामवेश उपरोक्त नमूद मध्ये केला नाही. सधस्थितित प्रस्तूत प्रकरण लवादाकडे संपूण७ असल्याने त्या बाबतचा उल्लेख लेखांमध्ये करण्यात येईल.
- ४) नोट क्र. ४ (क) शेड्यूल १७ ब संदर्भात लक्ष वेधण्यात येत आहे. “आयकराच्या मागणीने आकस्मीक दायीत्व आहे परंतु त्याबाबत अपिल केले” हे रु. ४७.७९ लाख एवढे वाढवून नमूद केले परंतु कंपनीने अदायगी केल्यामूळे कूठलेही आकस्मिक दायीत्व शिल्लक नाही.
वर्ष २००२-०३ मधील दर्शाविलेली रु. १.९१ लाख एवढ्या आकस्मिक दायीत्व बाबत कार्यवाही झाल्याने अन्य कोणतेही दायीत्व अस्तीत्वात नाही.
- ड) स्थायी लेखापरिक्षकांच्या अहवालावरील अभिप्राय
५. स्थायी लेखापरिक्षक अहवालातील मूद्दा क्र. ४ कडे लक्ष वेधण्यात येत आहे. ज्यामध्ये कंपनी कायद्यातील खंड २०५ अ बाबत पुर्तता केली नसल्याचे नमूद केले आहे. अध्यादेश क्र. ५८० (इ) दि. १९.७.१७८५ अन्वये शासकीय कंपनील सदर पुर्तता करण्याची आवश्यकता नसल्याने सदर उल्लेख बरोबर नाही.
- इ) इतर अभिप्राय :
६. कंपनी कायदा १९५६ खंड २१२ अन्वये मूळ धारक कंपनीच्या ताळेबंद मध्ये दुय्यम / सहयोगी कंपनीच्या लेखापरिक्षकांच्या अहवालाचा उल्लेख करावा लागतो परंतु कंपनी त्यांची दूय्यम कंपनी अर्जिंठा फार्मा. लि. संदर्भातील मूळ माहितीचा समावेश न केल्याने परिणामी कंपनी कायदा १९५६ खंड २१२ ची पूर्तता केली नाही.

भारताचे नियंत्रक व महालेखाकार
करिता व वतीने

मुंबई

दिनांक : ०२-०७-२०१३

महालेखाकार
(वाणिज्यीक लेखा परिक्षा)

लेखापरिक्षकांचा अहवाल

प्रति,

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादितच्या सभासदांस,

- १) सोबत जोडलेल्या हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादितच्या ३१ मार्च २०११ ला संपलेल्या वर्षाचा ताळेबंद तसेच, सोबत जोडलेले त्याच वर्षाचे नफा-तोटा पत्रक आम्ही तपासले आहेत व त्याबाबत आम्ही निवेदन करतो की; ती वित्तीय पत्रे कंपनीच्या व्यवस्थापनाची जबाबदारी आहे. आमची जबाबदारी एवढीच आहे की, आमच्या लेखापरिक्षणाच्या आधारे त्या वित्तीय विवरणपत्रांवर अभिप्राय द्यावा.
- २) भारतात सर्वसाधारणपणे स्वीकारण्यात आलेल्या लेखापरिक्षणाच्या मानांकनानुसार लेखापरिक्षण केले आहे. त्या मानांकनात असे मत देणे अरजेचे आहे की त्या अनुसार पत्रांमध्ये महत्वाची गैर कथने नाहीत. अशी वाजवी खात्री होईल त्याप्रमाणे आम्ही लेखापरिक्षणाचे आयोजन व कार्य केले पाहिजे वित्तीय विवरणपत्रात नमूद केलेल्या रकमा व प्रकट केलेल्या बाबी यांना पुष्टी देणारा पुरावा चाचणी तत्वावर तपासून पाहणे हे काम लेखापरिक्षणात समाविष्ट असते. त्यात व्यवस्थापनाने वापरलेली हिशेबाची (लेखा) तत्वे व केलेले लक्षणीय अंदाज यांचे निर्धारण करणे तसेच एकूण वित्तीय विवरणपत्रांचे सादरीकरणामुळे आमच्या अभिप्रायाला वाजवी आधार मिळाला आहे.
- ३) सन १९५६ च्या कंपनी अधिनियमाच्या कलम २२७ (४अ) यात नमूद केल्याप्रमाणे केंद्र सरकारने निर्गमित केलेल्या २००३ च्या कंपनी (लेखापरिक्षकांचा अहवाल) आदेश अन्वये असलेले, सदरहू आदेशाच्या परिच्छेद ४ व ५ मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या बाबींवरील एक विवरण जोडपत्राशी आम्ही जोडले आहे.
- ४) वरील परिच्छेद ३ मध्ये उल्लेख केलेल्या जोडपत्रातील आमच्या भाष्यांचा (टिपाटिप्पणीच्या) अनुशंगाने आम्ही म्हणतो की,
 - अ) कंपनीने आपल्या पुरवठादारांचे 'लघु उद्योग सहाय्यभूत अगहित कायदा २००६ अन्वये थकीत देण्याबद्दल व्याज' या अनुशंगाने आवश्यक असणारे स्थितीदर्शक निर्धारण केले नाही (Interest on delayed payment to Small Scale Ancillary Industrial Act, 1993) तसेच लेखामधील शेड्यूल १७ब च्या मुद्दा मु. १ मध्ये नमूद केल्याप्रमाणे "अति लहान, (Micro, Small and Medium Enterprises Development Act, 2006) अन्वये पुरवठादारांचे स्थितीदर्शक निर्धारण केले नाही.
 - ब) रु. ५१३,२२१,०२८/- किरकोळ देणेकरी कर्ज व अग्रिम रु. ४०,५९३,३६५/- (रु. ६,८२६,०५१ वॉट परतावा), किरकोळ घेणेकरी रु. ८९,१३५,३६१/- (रु. १,१२६,१९८/- पी. टी. बायोफार्मा व टेम्पटाईन कार्पोरेशन शिल्लक देणे पैकी) रु. ३६७,२६३,९७५ देय भाडे, निर्धारित निकसान भरपाई (एम.डब्ल्यू.झांडर) रु. २,७८७,३४०/- व रु. १०,३१३,२३२/- द्वारा रक्कमे द्वारे प्राप्ती या सर्व रक्कमा संबंधित पार्टी सोबतच्या समायोजन व स्विकृतीच्या अधीन राहून आहेत.
 - क) स्थायी मालमत्तेची पडताळणीने केल्याबाबतच्या मुद्द्या बद्दल मतदर्शन करणे अवघड वाटते या बाबतच्या आदेशा मधील मुद्दा मु. ४ व ५ बाबत खूलासा करणारे सहपत्र सोबत जोडले आहे. शेड्यूल ५ अन्वये एकूण रु. १४५,६१८,१९८/- (written down value) विवेचन केल्याप्रमाणे कंपनी आदेश (लेखापरिक्षा अहवाल) स्वरूपात या अहवालामध्ये सहपत्र म्हणून जोडले आहे.
 - ड) नोट मु. ९- रु. २५,७६४,६६०/- ही उपदानाची महाराष्ट्र शासनाकडून मिळण्याजोगी आहे. विभाजनपूर्व हाफकिन संस्थेत व नंतर महामंडळाच्या सेवेत झालेल्या कर्मचाऱ्यांना सेवा निवृत्ती नंतर देण्यात आलेल्या हया रकमेचा सविस्तर प्रस्ताव परत शासनाला सादर करण्यात येईल जेणेकरुण ही रक्कम परत मिळेल. त्यामुळे ही रक्कम योग्यपणे नमूद केली आहे.
 - इ) नोट १२ - कंपनीमधील काही पदांना वाढीव वेतन श्रेणी दिल्यामुळे या वर्षामध्ये रु. २,६५१,०५०/- एवढी रक्कम त्यासाठी खर्ची पडली. राज्य शासनाच्या मान्यते अधीत राहून ह्या पदांची वेतनश्रेणीत वाढ केलेली आहे.
 - फ) नोट २० (अ) - कंपनी कायदा १९५६ मधील शेड्यूल-१४ अतिरिक्त पाळीकरिता संबंधित माहिती उपलब्ध

नसल्याकारणाने त्याची तरतूद केलेली नाही. अतिरिक्त पाळीसाठीचे घसारा मुल्यांकण माहिती अनिश्चित असल्याकारणाने नफा वाढीव स्वरूपात दिसून येतो.

- ह) दि. ३०.३.२०११ रोजी झालेल्या संचालक मंडळाच्या बैठकी मधील निर्णयादुसार वर्ष २००९-२०१० करीता जाहिर केलेला रु. १०,४४५,९२०/- एवढा अदायगी न केलेल्या खात्यामधे जमा केलेला नाही. याला "लाभांश प्रदान न केलेला हाफकिन महामंडळाच्या लेखा" असे म्हणतात.
- ५) (अ) आम्ही सर्व माहितीचे संकलन करून आमच्या ज्ञानाप्रमाणे व विश्वासाने स्पष्टीकरण सादर केले आहे, जे आमच्या लेखा परिक्षार्थ हेतू साठी आवश्यक होते.
- ब) महामंडळाने कायदा प्रमाणे अनिवार्य असलेले लेखांचे नोंदीपुस्तक व्यवस्थितपणे तयार केल्याचे निरीक्षणांअती लक्षात येते.
- क) लेखा पुस्तकाच्या संबंधीत या अहवाल नमूद कलेले विविध स्टेटमेंट ज्या मध्ये ताळेबंद कोष्टक नफा आणि तोटा कोष्टक तसेच निश्चीचा ओध इ. स्टेटमेंटचा समावेश आहे.
- ड) अध्यादेश क्र. जीएसआर ८२९ (इ) दि. २१.१०.२००३ अन्वये कंपनी कायदा खंड २७४ शर्त (जी) उपखंड (१) खंड २७४ अन्वये संचालकांच्या अपात्रेबाबत लागू होत नाही.
- इ) आमच्या मते कंपनी कायदा, १९५६ कलम भाग २११ चा पोटकलम ३ (C) मधील लेखांच्या प्रमाणित निकषांवर हूकूम ताळेबंद नफा व तोटा कोष्टक व निर्धीचा आहे या सर्वांची स्टेटमेंट आहेत.
- फ) कंपनी कायदा १९५६ नुसार आवश्यक असणारी माहिती नुसार उपरोक्त मुद्दा ४ व ५ डी लेख्या विषयक माहिती त्यावरील असलेल्या विवेचनासह वाचावी जे आमच्या मते व आमच्या माहितीनुसार जे स्पष्टीकरण आम्हास देण्यात आले होते. जेणेकरुण त्या संबंधी सत्य व प्रांजळ दृष्टीसे पाने सर्व साधारणपणे भारतमधे लेख्याविषयांची तळे निश्चित करुण स्विकारली जातात.
- (i) ताळेबंद व लेखे या विषयांच्या महामंडळाच्या दि. ३१.३.२०११ च्या धारणोनुसार (state & affairs)
- (ii) नफा व तोटा या संदर्भातील ताळेबंद व नफा दि. ३१.३.२०११ ला संपणाऱ्या आर्थिक वर्षातील.
- (iii) निधी ओघ (Cash Flow) संर्भातील निवेदन दि. ३१.३.२०११ ला संपणाऱ्या आर्थिक वर्षातील.

पी. एम. दळवी आणि कंपनी करिता,
सनदी लेखापाल

मुंबई,
दि. २२-०३-२०१३

(दिनेश शेटी)
भागीदार (नं. १२६७५५)

लेखापरिक्षकांच्या अहवालास जोडपत्र

दिनांक ३१ मार्च, २०११ रोजी संपणा-या वर्षाच्या हिशेबांवर हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित च्या सदस्यांना लेखापरिक्षकांनी दिलेल्या अहवालातील परिच्छेद ३ मध्ये उल्लेख केलेल्या जोडपत्राच्या संदर्भात आम्ही खालील प्रमाणे अहवाल सादर करतो की:-

- (१) (अ) नियत मत्तेचा तपशील व परिस्थिती यासह संपूर्ण माहिती दर्शविणारी नियत मत्तांची नोंदवही सुरुवातीपासूनच अद्ययावत करण्यात आलेली नाही किंवा हिशोबांच्या वहा्यांशी तिचा मेळ बसविण्यात आलेला नाही.
- (ब) आम्हाला देण्यात आलेल्या खुलाशाप्रमाणे व्यवस्थापनाने कित्येक वर्षांपर्यंत मत्तांची प्रत्यक्ष पडताळणी केलेली नाही. परंतु नियत मत्तांची नोंद वही अद्ययावत केलेली नसल्यामुळे वही/अभिलेख यांच्याशी मत्तांच्या यादीची तुलना/तपासणी करून त्या दोघांमधील विसंगती निश्चित करता आलेली नाही.
- (क) कंपनीच्या कामकाजावर परिणाम होईल तेव्हा तिच्या चालू धंद्यावर परिणाम होईल अशा प्रकारे नियत मत्तांच्या भरीव भागाची विल्हेवाट यावर्षी करण्यात आलेली नाही.
- (ड) पशुधनासंदर्भात अंतर्गत रक्कम नियंत्रण व रखरखाव आहे. आमच्या द्रष्टीकोणातून नियमित शारीरीक तपासणी व उलट पडताखती ही लेखांच्या पुस्तकात आमच्या रेकॉर्डनुसार आहे.
- (२) (अ) आम्हाला देण्यात आलेल्या खुलाशाप्रमाणे यावर्षी दरम्यान वाजवी अंतराने व्यवस्थापनाने तयार माल वेष्टनाचे सामान व कच्चा माल यांची प्रत्यक्ष पडताळणी केली होती.
- (ब) आमच्या मते आणि आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व खुलाशाप्रमाणे वस्तुसूचीची प्रत्यक्ष पडताळणी करण्याकरिता व्यवस्थापनाने अवलंबिलेली कार्यपध्दती ही कंपनीच्या आकार व तिच्या धंद्याचे स्वरूप पाहता वाजवी व पुरेशी आहे.
- (क) वस्तुसूचीचे योग्य अभिलेख कंपनीकडून ठेवले जातात. आमच्या मते मालसाठ्याची प्रत्यक्ष पडताळणी केल्यावर दिसून आलेली विसंगती ही कंपनीचे प्रचलन/कामकाज पाहता महत्त्वाची नाही व तिच्या विषयी हिशोबांच्या वहीत योग्य रित्या नोंद घेण्यात आली आहे.
- (३) (अ) आमच्या मते व आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व खुलाशाप्रमाणे कंपनीने आपल्या दुय्यम कंपनीला असुरक्षित कर्ज दिले आहे. वर्षाच्या अखेरीस कर्जाची शिल्लक रू. ८५,८७५,०७३/- इतकी होती. (कमाल अदत्त शिल्लक रू. ८५,८७५,०७३/- इतकी आहे).
- (ब) आमच्या मते या कंपनीच्या दुय्यम कंपनीला व्याजाच्या ज्या दराने व ज्या इतर शर्ती व अटीवर कर्जे देण्यात आली आहेत ती प्रथमदर्शनी कंपनीच्या हितास बाधक नाही.
- (क) करारनिविष्ट केल्याप्रमाणे पक्षकारांनी मुद्दल रकमांची परतफेडी केली असून व्याजाची फेड करण्यात पक्षकार हे सर्वसाधारणपणे नियमित राहिले होते.
- (ड) वरील परिच्छेद (तीन) अ मध्ये खुलासा केल्याप्रमाणे कोणतेही परतफेडीचे वेळापत्रक करारनिविष्ट नाही. सदरहूमुद्दल रक्कम रू. ८५,८७५,०७३/- थकित आहे किंवा दुसरे काही आहे हे आम्ही सांगू शकत नाही.
- (ई) देण्यात आलेल्या माहितीनुसार व १९५६ च्या कंपनी अधिनियमाचे कलम ३०१ लागू होणा-या कंपन्या, किंवा इतर पक्षकार याच्या वतीने कोणतेही सुरक्षित किंवा असुक्षित कर्जे दिलेली नाहीत. म्हणून होण्यात आलेल्या कर्जाच्या बाबतील कंपनी (लेखा परिक्षकांचा अहवाल) आदेश २००३च्या खंड (३) (फ) आणि (ग) खाली अहवाल देण्याची तरतूद कंपनीला लागू होत नाही.
- (४) आमच्या मते आणि आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व खुलाशाप्रमाणे वस्तुसूचीची व नियत मत्तांची खरेदी आणि मालाची विक्री या बाबतीत कंपनीचा आकार व तिच्या धंद्याचे स्वरूप यांच्याशी समव्यापी अशी पुरेशी अंतर्गत नियंत्रण कार्यपध्दती आहे. त्याच व्यवस्थापनाखाली एखाद्या कंपनीकडून / कंपनीला करावयाच्या विक्री / खरेदीच्या बाबतीत कंपनीचे कित्येक वर्षांपासून ठराविक धोरण आहे. आमच्या मते आणि आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व खुलाशाप्रमाणे अंतर्गत नियंत्रणातील मोठ्या प्रमाणावरील दुर्बलता दूरस्त करण्यात सातत्याने अपयश आलेले नाही.
- (५) (अ) आमच्या मते व आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व खुलाशा प्रमाणे कंपनी अधिनियम १९५६ च्या कलम ३०१ खाली ठेवलेल्या नोंदवहीत सर्व करारांचा तपशील नोंदविलेला आहे.
- (ब) वरील परिच्छेद (चार)मधील अभिक्षण विचारात घेता या वर्षी प्रत्येक पक्षकाराच्या बाबतीत एकूण

रु.५,००,०००/- किंवा अधिक किंमतीचे खरेदी व विक्रीचे व्यवहार करण्यात आले असून त्या व्यवहारातील किंमती ज्या बाजार मूल्यांना (किंमतीला) असे माल व सामान साहित्य कंपनीकडे उपलब्ध आहेत. किंवा अशाच प्रकारच्या मालांचे व्यवहार ज्या किंमतीला इतर पक्षकारांशी करण्यात आले आहेत हे लक्षात घेता (वर नमूद केलेल्या किंमती) वाजवी आहेत.

- (६) आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व खुलाशाप्रमाणे १९५६ च्या कंपनी अधिनियमाच्या कलम ५८(अ) व कलम ५८(अअ) च्या तरतुदींच्या अर्थाप्रमाणे (केलेल्या व्याख्याप्रमाणे) तसेच त्या कायद्याखाली बनविलेल्या नियमांप्रमाणे कंपनीने या वर्षात जनतेकडून कोणतीही अनामत घेतलेली नाही. म्हणून कंपनी (लेखापरिक्षकांचे अहवाल) आदेश २००३, च्या खंड चार (प) येथे लागू होत नाही.
- (७) लेखा परिक्षणाखाली वर्षासाठी अंतर्गत लेखा परिक्षण हे सनदी लेखापालांच्या एका स्वतंत्र पेढीने केलेले होते. आम्हाला पुरविण्यात आलेला आकार व व्याप्ति लक्षात घेता ते (लेखापरिक्षण) पुरेसे होते.
- (८) १९५६च्या कंपनी अधिनियमाच्या कलम २०९(१)(ड) खाली खर्चाचे अभिलेख ठेवण्याकरिता केंद्र शासनाने केलेल्या नियमावलीस अनुसरून ते नियम ज्यांना लागू आहेत अशा या कंपनीच्या उत्पादनांच्या बाबतीत कंपनीने ठेवलेल्या हिशोबांच्या वहांचे आम्ही स्थूलमनाने पुनरिक्षण केले असून आमच्या मते विहित केलेले हिशेब अभिलेख प्रथम दर्शनी तयार करण्यात व ठेवण्यात आलेले आहेत. तथापि ते (अभिलेख) अचूक आहेत किंवा नाहीत ते ठरविण्याकरिता आम्ही अभिलेखांची तपशिलवार बारकाईने तपासणी केलेली नाही.
- (९) (अ) कंपनीच्या उपलब्ध काहरूपणांच्या आधारे निर्विवार अनिवार्य देणि ज्यामध्ये भविष्य निर्वाह गुंतवणूकदाराच्या शिक्षण व संरक्षण निधी, कामगार विमा योजना आयकर, निझिकर, मुल्यवर्धित निझिकर, संपत्तीकर, सेवाकर अबकारी कर, कस्टम ड्युटी, सेस व इतर लागू असलेले अनिवायड कर नियमीतपणे संबधीत विभागाकडे भरण्यात येतात. या अतिरिक्त मूळ सोतामधून वजाजट केलेला कर, कामगार कल्याण निधी, राज्यकामगार विमा योजना, व्यवसाय कर बाबत काहीला विलंब होतो. आल्हाला दिलेल्या माहेती व खूलाशानूसार ३१-३-२०११ रोजीची निर्वीवार देण्याची मुल्यवर्धित कर रु. २,७६४,०४४/-, केन्द्रीय विक्रीकर १६८,०४७/- देय तारखेपासून निर्धारित करून वसूल केली आहे.
- (ब) कंपनीच्या सर्व नोंदवही च्या नोंदीनुसार आयकर विभाग, उत्पादनशुल्क विभाग आणि निक्कीकर विभाग यांच्या देय रक्कमांचा रपशील पूढील प्रमाणे :

वैधानिक प्रधिका-यांचे पदनाम	देण्याचे स्वरूप	रक्कम (रु)	कोणत्या वर्षाचे	दावा प्रलंबित असलेले न्यायाधिकरण
आयकर कायदा, १९६१	आयकर मागणी	98,335	वित्तीय वर्ष २००६-०७	आयकर आयुक्त (अपील)
		7,557,065 @	वित्तीय वर्ष २००७-०८	इन्कम टॅक्स अपीलेट ट्रिब्युनल
	Fringe Benefit Tax	58,885	वित्तीय वर्ष २००७-०८	Assistant Commissioner of Income Tax
The Central Excise Act, 1944	Excise Duty	360,800	२००१-०३	Commissioner of Central Excise (Appeals)
The Central Sales Tax Act, 1956	Central Sales Tax	347,941 #	२००४-२००५	Joint Commissioner of Sales Tax (Appeals)
The Bombay Sales Tax Act, 1959	Bombay Sales Tax	694,698 \$	२००४-२००५	Joint Commissioner of Sales Tax (Appeals)

तथापी ताळेबंदच्या अनुषंगाने कंपनीने योग्य या ठिकाणी रु. ४,७७८,५३३/-, रु.१७०,०००/- व रु.३४५,०००/- एवढ्या रकमेचा भरणा केलेला आहे.

- (१०) वित्तीय वर्षाखेरीस कंपनीला कूठलेही संचित नोटे नाही तथापी संपूर्ण वित्तीय वर्षात कूठलाही रोख रक्कमेचा तोटा झाला नाही.
- (११) लेखा परिक्षण पद्धती आणि सर्व माहिती व विश्लेषण कि जे आम्हाला मिळाले आहेत त्यावर विसंबून राहून आम्ही या मतापर्यंत आलो आहोत की कंपनी बँक, वित्तीय संस्था आणि डिबेंचर्स होल्डर्सला त्यांची देण्याची परतफेड करण्यास कोठेही अपयशी ठरलेली नाहीत.
- (१२) अभिलेखांच्या आम्ही केलेल्या तपासणीच्या आधारे तसेच आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व खुलाशाप्रमाणे शेअर्स, डिबेंचर्स व इतर प्रतिभूती तारण ठेवून त्याच्या सुरक्षिततेच्या आधारे कंपनीने कोणत्याही कर्जाऊ रकमा आणि/किंवा अग्रीम रकमा दिलेल्या नाहीत.
- (१३) ही कंपनीचे चीट फंड कंपनी किंवा निधी / म्युच्युअल बेनिफिट निधी / संस्था नाही.
- (१४) ही कंपनी शेअर्स, प्रतिभूती, डिबेंचर्स व इतर गुंतवणूकीचे व्यवहार / देवाण घेवाण किंवा व्यापार करीत नाही.
- (१५) बँका किंवा वित्तीय संस्था यांच्या कडून इतरांनी घेतलेल्या कर्जासाठी या कंपनीने कोणतीही हमी दिलेली नाही.
- (१६) कंपनी ने कोणत्याही प्रकाराचे मुदत कर्जे घेतलेले नाही.
- (१७) आम्हाला देण्यात आलेल्या माहिती व खुलाशाप्रमाणे आणि कंपनीच्या ताळेबंदाची एकंदरीत तपासणी केल्यावर आम्ही असा अहवाल देतो की, अल्प मुदतीच्या तत्वावर उभारण्यात आलेला कोणताही निधी दीर्घकालीन गुंतवणूकीसाठी वापरण्यात आलेला नाही. कायम स्वरूपी खेळत्या भांडवलाखेरीज अल्पमुदतीच्या मालमत्तांसाठी वित्त पुरविण्याकरीता कोणताही दीर्घ मुदतीचा निधी वापरण्यात आलेला नाही.
- (१८) या वर्षात कायद्याच्या कलम ३०१ अंतर्गत कंपनीने शेअर्सचे कसलेही अधिमन्य वाटप केलेले नाही.
- (१९) या वर्षात कंपनीकडे कोणतेही अदत डिबेंचर्स नव्हते. त्या अनुसार कोणत्याही प्रतिभूती निर्माण करण्यात आलेल्या नाहीत.
- (२०) या वर्षात अशा कोणत्याही सार्वजनिक निगम (शेअर्स वगैरे) द्वारे कंपनीने काहीही पैसे उभारलेले नाहीत की जे आमच्या अहवालात समाविष्ट आहेत.
- (२१) व्यवस्थापनाने दिलेल्या माहिती व खुलाशानुसार आणि लेखापरिक्षण पद्धतीवर विसंबून राहून असे निदर्शनास येते की या ठिकाणी कोणताही घोटाळा नोंदिलेला नाही किंवा निदर्शनासाठी आलेला नाही.

पी. एम. दळवी आणि कंपनी करिता,
सनदी लेखापाल
नोंदणी क्र. १०२०५६५डब्ल्यू

स्थळ : मुंबई
दिनांक : २२-०३-२०१३

(दिनेश शेठ्टी)
भागीदार (नं. १२६७५५)

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

३१ मार्च २०११ अखेरचा ताळेबंद

(रक्कम रु.)

अनुसूची	३१.३.२०११ रोजी रूपये	३१.३.२०१० रोजी रूपये
निधीची साधने		
भागधारकांचा निधि		
भाग भांडवल	१	८७,०६६,०००
राखीव व अतिरीक्त	२	२४८,९१०,०८५
		३३५,९७६,०८५
कर्जाऊ निधी		
तारणावरील कर्ज	३	५,११६,२९६
बिनतारणावरील कर्ज	४	४६,९३३,७३८
		५२,०५०,०३४
थकित कर देयता (निव्वळ)		(३,३४२,०१४)
	एकूण	३८४,६८४,१०५
निधीचा वापर		
स्थिर मत्ता :	५	
स्थूल मुल्य		३९५,७८५,११६
वजा - घसारा		२५०,१६६,९१८
निव्वळ मुल्य		१४५,६१८,१९८
खेळते भांडवाल		६८,५५४,२६०
	एकूण	२१४,१७२,४५८
गुंतवणूक	६	
चालू मत्ते, कर्जे व आगाऊ रकमा		४,३६५,०००
वस्तुसूची	७	३१६,१७६,४१२
किरकोळ धनको	८	५१३,२२१,०२८
रोख व बँकेतील शिल्लक	९	७१,६७०,५९९
कर्जे व आगाऊ रकमा	१०	११८,३७६,११३
		१,०१९,४४४,१५२
वजा : चालू दायित्वे व तरतूदी	११	
चालू दायित्वे		७९९,८४३,७८३
तरतूदी		५३,४५३,७२२
		८५३,२९७,५०५
निव्वळ - चालू मत्ता		१६६,१४६,६४७
	एकूण	३८४,६८४,१०५

विशेष लेखांकन धोरण व लेखांचा भाग असलेल्या टिपा वर उल्लिखिलेल्या अनुसूचि १७ ह्या ताळेबंदाचा आहे.

ह्याच तारखेचा आमच्या अहवालानुसार

पी. एम. दळवी आणि कंपनी
सनदी लेखपाल

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित करिता

दिनेश शेठ्टी

भागीदार

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २२-०३-२०१३

डॉ. आर.डी. बापट

अध्यक्ष

एस. एस. झेंडे

व्यवस्थापकीय संचालक

उमेश गवंडे

व्यवस्थापक (लेखा)

एस. डब्ल्यू. बोरकर

कंपनी सचिव आणि

वित्तीय सल्लागार

सदती सावा वार्षिक अहवाल

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

३१ मार्च २०११ ला संपलेल्या वर्षाचे नफा - तोटा पत्रक

(रक्कम रु.)

	अनुसूची	३१.३.२०११ रोजी रूपये	३१.३.२०१० रोजी रूपये
मिळकत			
विक्री व सेवा		९५८,५३६,५६९	१,६५१,७०१,५१०
इतर मिळकत	१२	२६,०६६,३९७	८,०१२,३७६
		<u>९८४,६०२,९६६</u>	<u>१,६५९,७१३,८८६</u>
खर्च			
वापरलेला माल	१३	६१६,५२९,३१५	१,१३४,९३२,६८९
कर्मचा-यांवरील खर्च	१४	१४९,३३३,७७५	१०८,६५५,७३९
उत्पादन व इतर खर्च	१५	११२,२५६,७७१	११७,५४१,३६९
वित्तीय खर्च	१६	४,६८२,६३९	११,८२७,९५१
घसारा (नोट नं २०(अ) पहा)		१८,२९८,६३१	१४,७७६,८०२
		<u>९०१,१०१,१३१</u>	<u>१,३८७,७३४,५५०</u>
वर्षाकरिता (तोटा) नफा		<u>८३,५०१,८३५</u>	<u>२७१,९७९,३३६</u>
बाद : अपवादात्मक आयटेम		--	१९८,४८६,४६०
करपूर्व नफा / (तोटा)		<u>८३,५०१,८३५</u>	<u>७३,४९२,८७६</u>
वजा : करासाठी तरतूद			
चालू वर्षी		३४,२४९,०२५	२६,१११,४३५
स्थगित कर		(६,५११,८०३)	(७१६,२४६)
मोफत सुविधा (कर्मचा-यांसाठी) कर (Fring Benefit Tax)		--	--
करोत्तर (तोटा) नफा		<u>५५,७६४,६१३</u>	<u>४८,०९७,६८४</u>
बाद : समभागांवर प्रस्तावित लाभांश		--	१०,४४७,९२०
प्रस्तावित लाभांशावरील कर		--	१,६९५,१७५
वजा : मागील वर्षाचे उत्पन्न / खर्च (निव्वळ)		<u>५५,७६४,६१३</u>	<u>३५,९५४,५८९</u>
वर्षाकरिता निव्वळ नफा	१९	<u>६४०.४९</u>	<u>५५२.४३</u>

विशेष लेखांकन धोरण व लेखांचा भाग असलेल्या टिपा वर उल्लिखिलेल्या अनुसूचि १७ ह्या ताळेबंदाचा आहे.
ह्याच तारखेचा आमच्या अहवालानुसार

पी. एम. दळवी आणि कंपनी
सनदी लेखपाल

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित करिता

दिनेश शेट्टी
भागीदार

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २२-०३-२०१३

डॉ. आर.डी. बापट
अध्यक्ष

एस. एस. झेंडे
व्यवस्थापकीय संचालक

उमेश गवंडे
व्यवस्थापक (लेखा)

एस. डब्ल्यू. बोरकर
कंपनी सचिव आणि
वित्तीय सल्लागार

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची - १ : भाग भांडवल

(रक्कम रु.)

	३१.३.२०११ रोजी रूपये	३१.३.२०१० रोजी रूपये
अधिकृत		
प्रत्येकी रु. १,०००/- किंमतीचे १००,००० समदर्शी भाग	१००,०००,०००	१००,०००,०००
विक्रीस काढलेले, अभिदत्त व भरणा झालेले प्रत्येकी रु. १,०००/- किंमतीचे ८७०६६ पुर्ण भरणा केलेले (८७०६६) समदर्शी भाग (ह्यापैकी १०,००० भाग रोख रकमे व्यतिरिक्त अन्य स्वरूपात त्याची किंमत अदा करून देण्यात आलेले आहेत.)	८७,०६६,०००	८७,०६६,०००
टीप : सर्व भाग भांडवल महाराष्ट्र शासनाने आणि / किंवा त्यांनी नाम निर्देशित केलेल्या व्यक्तित्गत भरणा केले आहे.		
एकुण	८७,०६६,०००	८७,०६६,०००

अनुसूची - २ : आरक्षित व अतिरिक्त

भांडवल राखीव (संदर्भ टीप - बी - (५)	१,८०९,९६७	१,८०९,९६७
मागील वर्षाच्या ताळेबंदानुसार	१९१,३३५,५०५	१५५,३८०,९१६
जमा : नफा - तोटा पत्रका मधून स्थानांतरित	५५,७६४,६१३	३५,९५४,५८९
	२४७,१००,११८	१९१,३३५,५०५
एकुण	२४८,९१०,०८५	१९३,१४५,४७२

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची - ३ : तारण असलेली कर्ज

(रक्कम रु.)

	३१.३.२०११ रोजी (रूपये)	३१.३.२०१० रोजी (रूपये)
कॅनरा बँकेमार्फत खेळते भांडवली कर्ज		
(पुणे, मुंबई येथील कार्यस्थळावर असलेली संयंत्र, यंत्रसामुग्री, विद्युत संचय, कायमस्वरुपी वस्तू व उपकरण, वातानुकूलित यंत्रे, लाकडी सामान व कायमच्या स्थीर मालमत्ता व इतर कार्यालयीन सामुग्री यांचे तारण तसेच गुंतवणूक पुस्तकी ऋणको आणि अनुषंगिक बाबीनुसार प्रथमतः प्राप्त केलेले भांडवल)	५,११६,२९६	१,६७१,४६१
एकूण	<u>५,११६,२९६</u>	<u>१,६७१,४६१</u>

अनुसूची - ४ : तारण नसलेली कर्ज

	३१.३.२०११ रोजी (रूपये)	३१.३.२०१० रोजी (रूपये)
अल्पमुदतीची कर्जे		
महाराष्ट्र शासनाकडून (पहा नोट नं. १३)	३९,७८१,३४०	३९,७८१,३४०
स्थावर अर्जित झालेले व देय असलेले व्याज	६,६७३,४८०	६,६७३,४८०
* महाराष्ट्र शासनाकडून	१४८,९६६	१४८,९६६
स्थावर अर्जित झालेले व देय असलेले व्याज	३२९,९५२	३२०,२७०
एकूण	<u>४६,९३३,७३८</u>	<u>४६,९२४,०५६</u>

* ९ मार्च १९७७ पासून खरेदी करण्याच्या उद्देशाने ताब्यात घेतलेली विशिष्ट मालमत्ता दर्शविते त्यासंबंधी हस्तांतरणाचा करार अद्याप निश्चित केलेला नाही.

** उपरोक्त नमूद कर्जांच्या संदर्भात परत करण्या संबंधी कुठलीही विशिष्ट मर्यादा उल्लेखित केलेली नाही.

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित अनुसूची - ५ : स्थिर मालमत्ता (मुल्यानुसार)

सर्व आकडे रुपयात

मालमत्तेचे वर्णन	एकूण स्थूल मूल्य (GROSS BLOCK)				घसारा (DEPRECIATION)				निव्वळ मूल्य (NET BLOCK)				
	रोजी (रुपये)	अधिक	वजावट	रोजी (रुपये)	पर्यंत	३१.०३.२०१०	पर्यंत	३१.०३.२०११	पर्यंत	३१.०३.२०११	रोजी (रुपये)	रोजी (रुपये)	३१-०३-२०११
इमारत	१०%	१३,६९२,०२६	-	१०,५९९,४०९	४६,९९९,९२२	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	५०,२०७,७४३	-	५०,२०७,७४३	४०,३९९,६६६	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
उपकरणे व साधने	१३.९९%	१४६,६४९,५३८	-	१४६,६४९,५३८	११०,९४६,४८२	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	११८,६३७,९२३	-	११८,६३७,९२३	७५,५६७,२०७	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
विद्युत यंत्रणा व साधन सामुग्री	३.९९%	२४,२९५,७३६	-	२४,२९५,७३६	१७,५२७,३६०	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	१८,५८२,९४०	-	१८,५८२,९४०	८,७८७,३२३	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
वातायुक्त संयंत्रे वातायुक्त कांसाहित	३.९९%	३८,०३६,९२६	-	३८,०३६,९२६	३८,३०९,९८९	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	३६,२२४,३५८	-	३६,२२४,३५८	१९,८८४,८२३	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
फर्निचर व फिक्चर्स	८.९०%	७,६३८,८८७	-	७,६३८,८८७	८,९६७,३४७	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	५,९४०,८५९	-	५,९४०,८५९	२,२२६,४८८	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
कार्यालय व इतर सामुग्री	३.९९%	३,०६८,०२९	-	३,०६८,०२९	३,०७६,२७९	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	३,६९८,०५९	-	३,६९८,०५९	३७८,२२०	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
इलेक्ट्रॉनिक सामुग्री	३.९९%	१२,८०६,०६८	-	१२,८०६,०६८	१३,७६३,०६९	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	१०,९२०,५४४	-	१०,९२०,५४४	२,८४२,५२५	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
वाहतुकीची सामुग्री	०%	९२८,५२०	-	९२८,५२०	९२८,५२०	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	८७९,९९४	-	८७९,९९४	५६,५२६	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
प्रयोगशाळेतील सामुग्री	३.९९%	४,७९२,९२४	-	४,७९२,९२४	४,७९२,९२४	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	४,९८९,६०८	-	४,९८९,६०८	६९९,३९६	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
वाहने	५.८९%	२,७९४,३८४	-	२,७९४,३८४	२,७९४,३८४	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	२,०३७,५०५	-	२,०३७,५०५	६७६,८७९	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
पशुधन	४०%	८,६६८,५०९	-	८,६६८,५०९	१०,०५२,६९२	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	८,२३९,७५९	-	८,२३९,७५९	१,८२०,८५३	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
संशोधन व विकास कार्यावरील खर्च	५%	२,०८६,०८८	-	२,०८६,०८८	२,०८६,०८८	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	१,६३२,४३४	-	१,६३२,४३४	४५४,३७२	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
एकूण रूपये		२८,६९२,८९२	६७,२७२,२२४	३९,५७४,०९३	३९,५७४,०९३	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	२५,०९६,९९८	-	२५,०९६,९९८	१४,६४४,६०५	३१-०३-२०११	३१-०३-२०१०
मागील वर्षी एकूण रूपये		१४,५७४,०९३	१३,९३८,८६९	३२,५१२,९६२	३२,५१२,९६२	३१.०३.२०१०	३१.०३.२०१०	२३,६८८,२८७	-	२३,६८८,२८७	१४,७७६,८०२	३१-०३-२०१०	३१-०३-२०१०

नोंद:- १) एकूण स्थूल स्थिर मत्तमध्ये ९-०३-१९७७ पासून महाराष्ट्र मत्स्योद्योग विकास महामंडळाकडून संपादन केलेल्या रु. १,६४,७३९ च्या मालमत्तेचा समावेश आहे. ती ताब्यात घेण्याचा करार अद्याप निश्चित करण्यात आलेले नाही.

इमारत
संयंत्रे व यंत्रसामग्री
फर्निचर व फिक्चर्स
कार्यालयातील साधने
एकूण :
१,६४,७३९

नोंद:- १) इमारतीच्या मालमत्ते रु. ४०,३९९,६६७(रु. २९,८२७,४६९) (वजावटीसहित) सन ३१ मार्च २००९ मध्ये कंपनीच्या मालकीच्या नसलेल्या जमिनीवर बांधकामाच्या इमारतीचा समावेश आहे.

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची - ६ : गुंतवणुक (मुल्यानुसार)

(रक्कम रु.)

	३१.३.२०११	३१.३.२०१०
	रोजी (रुपये)	रोजी (रुपये)
अनुल्लेखित - दीर्घ मुदतीचे		
१) उपकंपनीतील प्रत्येकी रु. १००/- चे १७६५० समभाग		
हाफकिन अजिंठा फार्मास्युटीकल्स लि. मध्ये पूर्ण भरणा		
केलेले समदर्शी भाग	४,३६५,०००	४,३६५,०००
एकुण	<u>४,३६५,०००</u>	<u>४,३६५,०००</u>

अनुसूची - ७ : वस्तुसूची

	३१.३.२०११	३१.३.२०१०
	रोजी (रुपये)	रोजी (रुपये)
कच्चा माल	११४,४८६,८९६	२२,०१९,४८७
आवेष्टन साहित्य	१५,३२९,०३१	९,१८०,७६७
प्रक्रियेतील माल	१८२,७०१,४९९	८५,६१०,३२७
तयार माल	२,२७९,३६४	७७,३३४,००७
सामान व सुटे भाग	१,३७९,६२२	१,०५६,७२५
व्यवस्थापनाने ताब्यात घेतलेले, मुल्यांकन व प्रमाणित केलेले	<u>३१६,१७६,४१२</u>	<u>१९५,२०१,३१३</u>

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची - ८ : किरकोळ ऋणको (असुरक्षित)

(रक्कम रु.)

	३१.३.२०११	३१.३.२०१०
	रोजी (रूपये)	रोजी (रूपये)
सहा महिन्यावरील थकित		
वसूली योग्य	१५,५४३,४२२	६,६८१,९६२
शंकास्पद वसूली	९,१९०,२१५	१२,८७०,९६६
इतर वसूली योग्य	४९७,६७७,६०६	२८०,६४८,३१८
	५२२,४११,२४३	३००,२०१,२४६
वजा : शंकास्पद वसूलीसाठी तरतूद	९,१९०,२१५	१२,८७०,९६६
बुडीत वसूलीसाठी तरतूद		
एकूण	५१३,२२१,०२८	२८७,३३०,२८०

अनुसूची - ९ : रोख रक्कम व बँकेतील शिल्लक

	३१.३.२०११	३१.३.२०१०
	रोजी (रूपये)	रोजी (रूपये)
जवळची रोख रक्कम	२११,३९९	१७२,८८९
वर्गीकृत बँकेतील शिल्लक		
चालू खात्यात	३,७७६,५१३	१,२५८,५७१
सीमंत खात्यात (इतर)	६७,६६८,०७७	१७५,५३४,३५२
टपाल कचेरितील शिल्लक	१४,६१०	१४,६१०
एकूण	७१,६७०,५९९	१७६,९८०,४२२

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची - १० : कर्ज व आगाऊ रकमा

(रक्कम रु.)

	३१.३.२०११	३१.३.२०१०
	रोजी (रूपये)	रोजी (रूपये)
कर्जे (Loans)		
सहयोगी कंपनी हाफकिन अजिंठा	८५,८७५,०७३	७५,८७५,०७३
फार्माकडूण येणे		
अगाऊ (Advances)		
(वसूल करता येण्याजोगी रक्कम किंवा इतर करिता ज्याची किंमत मिटू शकेल)		
आगाऊ कर	(१०,५६५,०४८)	९,५७२,५२६
शासन आधिकृत कडील अगाऊ (नोट - ९ पहा)	३३,१९१,१९४	३०,६०१,७७७
इतर आगाऊ रक्कम	१,८७२,२४०	१०,३७६,८३७
ठेवी	८,००२,६५४	७,९४२,२५४
एकूण	११८,३७६,११३	११८,३७६,११३

अनुसूचि - ११ : चालू दायित्वे व तरतूदी

चालू दायित्वे	--	१२१,३७९,६३१
किरकोळ धनको (नोट नं - १५ पहा)*	७६८,०९७,५०२	४९२,४५७,९४९
किरकोळ धनको / वापराचा परवाना	२१,४३३,०४९	६,६७४,२१७
इतर दायित्व	-	१,९८९,०७९
डिपोजीट		
पुरवठा दाराकडून	५,६४८,७६८	५,३८७,६४४
वितरकाकडून	८४८,६०६	८४८,६०६
कर्मचा-यांकडून	२१,५००	२१,५००
निविदा समवेत	३,७९४,३५८	३,५६४,३५८
	७९९,८४३,७८३	६३२,३२२,९८४
तरतूदी		
उपादानासाठी	४१,३१०,६२७	२५,०४६,९८६
---	१०,४४७,९२०	१०,४४७,९२०
---	१,६९५,१७५	१,६९५,१७५
	५३,४५३,७२२	३७,१९०,०८१
एकूण	८५३,२९७,५०५	६६९,५१३,०६५

अनुसूची - १२ : इतर मिळकत

(रक्कम रु.)

	३१.३.२०११ पर्यंत	३१.३.२०१० पर्यंत
एकूण व्याज (सोनोताच्या ठिकाणी कर कपात)		
व्याजाची मिळकत	११,३३२,५७८	४,३६९,९७०
इतर विक्री (प्राणी व किरकोळ विक्री)	११,६०९,९४१	२,५६१,२५५
बुजीत कर्जाची वसूली	२,२८९,६८८	३४२,१५०
किरकोळ उत्पन्न	८३४,१९०	७३९,००१
एकूण	२६,०६६,३९७	८,०१२,३७६

अनुसूची - १३ : वापरण्यात आलेला माल

(रक्कम रु.)

मूळ साठा (Opening Stock)		
कच्चा माल (सामुग्री)	२२,०१९,४८७	८९,३४०,३४१
वेष्टन सामुग्री (Packing Material)	९,१८०,७६७	१२,०१९,३४२
	३१,२००,२५४	१०१,३५९,६८३
जमा : खरेदी		
कच्चा माल (सामुग्री)	६७३,६७६,१४७	१,०६२,७५५,५४८
वेष्टन सामुग्री (Packing Material)	६३,५०५,३७०	१०३,००२,०३६
	७३७,१८१,५१७	१,१६५,७५७,५८४
वजा : बंद होती वेळीचा साठा (Closing Stock)		
कच्चा माल (सामुग्री)	११४,४८६,८९६	२२,०१९,४८७
वेष्टन सामुग्री (Packing Material)	१५,३२९,०३१	९,१८०,७६७
	१२९,८१५,९२७	३१,२००,२५४
एकूण (अ)	६३८,५६५,८४४	१,२३५,९१७,०१३
साठयातील वाढ (घट)		
बंद होते वेळीचा साठा (नोट पहा १४/सी)		
तयार वस्तू, साठा	२,२७९,३६४	७७,३३४,००७
वापराधीन असलेली सामुग्री	१८२,७०१,४९९	८४,६१०,३२७
	१८४,९८०,८६३	१६२,९४४,३३४
वजा मूळ साठा		
तयार वस्तू, साठा	७७,३३४,००७	३३,३०९,८०४
वापराधीन असलेली सामुग्री	८६,६१०,३२७	२८,६५०,२०६
	१६२,९४४,३३४	६१,९६०,०१०
(ब)	२२,०३६,५२९	१००,९८४,३२४
एकूण (अ) - (ब)	६१६,५२९,३१५	१,१३४,९३२,६८९

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची - १४ : आस्थापनीय खर्च

	३१.३.२०११ रोजी (रुपये)	३१.३.२०१० रोजी (रुपये)
व्यवस्थापकीय मोबदला	१,२२९,८३९	१,१७५,०५२
पगार, वेजेस व बोनस (नोट नं-११ व १२ पहा)	११९,०१८,५८६	९०,१०८,९११
कर्मचारी कल्याण खर्च	२,८५०,१३३	४,५६२,०३७
भविष्य निर्वाह निधी व इतर निधीमधील वाटा	१२,५९०,७८८	११,४५०,४८४
उपदान	१३,६४४,४२९	१,३५९,२५५
एकूण	<u>१४९,३३३,७७५</u>	<u>१०८,६५५,७३९</u>

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

ताळेबंदाचा भाग असलेली अनुसूची

अनुसूची - १५ : इतर खर्च

(रक्कम रु.)

रूपये	३१.३.२०११ रोजी (रूपये)	३१.३.२०१० रोजी (रूपये)
वापरलेले साहित्य व सुटे भाग	२२,९७७,७६१	२३,५४२,०७९
उर्जा व इंधन	१७,७७१,६३७	२२,३८१,३७६
किरकोळ फी	२,९१०,८१४	२,६४२,२१५
पाणीपट्टी	५,१०७,२२९	५,९९७,९८२
भाडे(निव्वळ)	८,१८५,६९८	८,०२९,६९८
आकार व कर	२,८५४,०२६	२,७३९,११६
दुरुस्ती व डागडुजी		
इमारती	५,६१९,१८९	२,९९३,०८८
संयंत्रे व यंत्रसामुग्री	९५६,२११	२१८,३३३
इतर	८,८८२,५९९	१३,९७८,२४४
विमा	१,३०२,५६८	५५९,४२१
छपाई व स्टेशनरी	२,१९१,४३६	१,०२२,३८५
दूरध्वनी,टपाल खर्च	७९६,१६७	८८२,५७९
प्रवास वाहतुक व वाहन खर्च	१,८०४,२४६	१,५६०,२११
कायदेविषयक व व्यवसायिक सल्ला शुल्क	१,७५३,२१६	२,७२३,३१६
संगणकीय खर्च	७०३,९०८	७२०,५४७
लेखा परिक्षकांची मानधन	१३५,०००	११०,३००
अध्यक्षांचे मानधन	११५,१२६	१२१,८९९
संचालकांच्या बैठकीसाठी फी	४,२००	९,२५०
विक्री संवर्धन खर्च	१,०५५,७८२	३३१,५६१
जाहीरात	९०८,२८१	१,०९८,२५०
वाहतुक खर्च व माल पाठविण्याचा खर्च	९,८२४,८०६	१९,३३३,५६८
संभाळाचे खर्च	४,२५१,०४०	२,४८६,९१४
दान	६,२५०	३५००
बुडीत कर्ज (निव्वळ)	९,१८४,९४५	२,३२५,५२५
किरकोळ खर्च	२,९५४,६३६	१,७३०,०१२
	११२,२५६,७७१	११७,५४१,३६९

अनुसूची - १६ : वित्तीय खर्च

कर्जावरील व्याज		
बँक कर्जावरील व्याज	३२,४००	३,२२५,६४३
इतराकडून कर्जावरील व्याज	९,६८२	२७,६६२
बँक व इतर वित्तीय शुल्क	४,६४०,५५७	८५,७४६,४६
एकूण	४,६८२,६३९	११,८२७,९५१

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

दि. ३१ मार्च, २०११ रोजी संपणाऱ्या वर्षाचे रोख ओघ विवरणपत्र (रक्कम रु.)

रूपये	३१.३.२०११ रोजी (रूपये)	३१.३.२०१० रोजी (रूपये)
(अ) प्रवर्तनाच्या कार्यातून येणाऱ्या रोख रकमेच्या ओघ		
कर भरण्यापूर्वीचा निव्वळ नफा	८३,५०१,८३५	७३,४९२,८७६
खालील बाबींसाठी समायोजन :		
घसारा	१८,२९८,६३१	१४,७७६,८०२
दिलेले व्याज		-
व्याज	४२,०८२	३,२५३,३०५
प्राप्त झालेले व्याज	(११,३३२,५७८)	(४,३६९,९७०)
शंकास्पद येणे रक्कमे साठी तरतूद	९,१८४,९४५	२,३२५,५२५
बदली समायोजन (निव्वळ)	--	(३,९०८,७२९)
खेळत्या भांडवलातील बदलांपूर्वीचा नफा	९९,६९४,९१५	८५,५६९,८०९
मागील वर्षाचे समायोजन		
व्यापारातील व इतर प्राप्त होण्याजोगी (वाढ/ घट)	(१२०,९७५,१००)	(२९,९३३,२१३)
व्यापारातील व याद्यांमधील प्राप्त होण्याजोगी (वाढ/ घट)	(२३३,६५१,३६१)	(२२३,८६५,९८३)
व्यापारातील व इतर देय रकमांतील (वाढ/ घट)	१८३,७८४,४४१	३८२,७८०,६४८
	(७१,१४७,१०५)	२१४,५५१,२६२
प्रवर्तनातून मिळालेली रोख रक्कम		
वजा : भरलेले कर	(१४,१११,४५१)	(२२,८१२,०४१)
प्रवर्तनातून येणारे/जाणारे निव्वळ रोखीचा ओघ (अ)	(८५,२५८,५५६)	१९१,७३९,२२१
ब) गुंतवणूकीच्या कामकाजातून येणारा रोखीचा ओघ		
नियत मतेची विक्री	(२९,२२६,७२८)	(९०,४५७,२७७)
प्राप्त झालेले व्याज / वटाव	-	-
प्राप्त झालेला लाभांश	१५,७६३,०२६	८,३३०,९४८
गुंतवणूकीच्या कामकाजातून येणारा/(जाणारा)		
निव्वळ रोखीचा ओघ (ब)	(१३,४६३,७०२)	(८२,१२६,३२९)
क) वित्तीय व्यवहारातून आलेला रोखीचा ओघ		
निर्गमित शेअर्स	३,४४४,८३५	(६३४,६०३)
खेळत्या भांडवली कर्जावर भरलेले व्याज		
एपकंपनीस दिलेले कर्ज	(१०,०००,०००)	(५२,४००,०००)
दिलेले व्याज	(३२,४००)	(३,२४३,६२३)
जाणारा ओघ (क)	(६,५८७,५६५)	(५६,२७८,२२६)
वर्षाअखेरीस असलेली रोख रक्कम व		
तत्सम सममुल्य (अ ब क)	(१०५,३०९,८२३)	५३,३३४,६६५
प्रारंभीची रोख शिल्लक	१७६,९८०,४२२	१२३,६४५,७५७
अखेरची रोख शिल्लक	७१,६७०,५९९	१७६,९८०,४२२

نوٹ : १. मागील वर्षाच्या रक्कमांमध्ये आवश्यक तेथे योग्य तो बदल करण्यात आलेला आहे.

(Note: 1. Previous year figures have been regrouped / reconsidered wherever necessary.)

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

दि. ३१ मार्च, २०११ रोजी संपणाऱ्या वर्षाचे रोख ओघ विवरणपत्र (रक्कम रु.)

रूपये	३१.३.२०११ रोजी (रूपये)	३१.३.२०१० रोजी (रूपये)
२. रोख रक्कम व रोख रक्कमे समान		
हातात रोख	२११,३९९	१७२,८८९
शेड्युल बँक शिल्लक		
चालु खाते	३,७७६,५१३	१,२५८,५७१
ठेव खाते	६७,६६८,०७७	१७५,५३४,३५२
हातात शिल्लक असलेले पोस्टल तिकीटे	१४,६१०	१४,६१०
एकूण	<u>७१,६७०,५९९</u>	<u>१७६,९८०,४२२</u>

पी. एम. दळवी आणि कंपनी
सनदी लेखपाल

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित करिता

दिनेश शेट्टी
भागीदार

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २२-०३-२०१३

डॉ. आर.डी. बापट
अध्यक्षएस. एस. झेंडे
व्यवस्थापकीय संचालकउमेश गवंडे
व्यवस्थापक (लेखा)एस. डब्ल्यू. बोरकर
कंपनी सचिव आणि
वित्तीय सल्लागार

हाफकिन जीव-औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

अनुसूची १७-अ : ३१ मार्च २०११ ला संपलेल्या अहवाल वर्षातील महत्त्वपूर्ण लेखांकन व ताळेबंद व नफा-तोटा पत्रकाचा भाग असलेल्या टीपा

अ) विशेष लेखांकन धोरण :

१. लेखांकन संकल्पना :

- अ) सर्व लेखे ऐतिहासिक लेखांकन संकल्पना आणि चालू व्यवसाय व कंपनी कायदा, १९५६ च्या धर्तीवर बनविण्यात आलेली आहेत तसेच इंस्टिट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकांऊंटंट ऑफ इंडिया ने मानांकित केलेल्या लेखे पद्धतीचा ही कलम २११ (३क), कंपनी कायदा, १९५६ चा विचार करून केलेले आहेत.
- ब) सर्वसाधारणपणे लेखेसंबंधात कंपनीने व्यापारी लेखे पद्धती अंगीकारली आहे.
- क) सर्वसाधारणपणे लेखेविषयक स्विकारलेल्या तत्वानुसार अर्थविषयक बाबींचे सादरीकरण केले जाते. मालमत्तेची व कर्जाची रक्कम या बाबत अंदाजपत्रक, आडाखे अनुसार लेखेविषयक बाबी सादरीकरणाच्या तारखेस संबंधित कालखंडातील महसूल प्राप्ती व खर्च या आधारे करण्यात येतात. या संदर्भातील खरे निष्कर्ष अंदाजपत्रकाचे अनुमान यातील फरक निश्चित निष्कर्ष जाहिर होण्याच्या किंवा अंमलात येण्याच्या काळात ध्यानात येतो.

२. वस्तुसूचीचे मूल्यमापन :-

- अ) तयार माल व प्रक्रीया सुरू असलेला माल याच्या वस्तुसूचीचे मूल्य हे निम्नस्तरावर तसेच त्यांचे वसूल होण्याजोगे मूल्य ह्यावर आधारलेले आहे. कारखान्यात पडून असलेल्या तयार मालाचे मूल्य उत्पादन शुल्क सोडून करण्यात आले आहे.
- ब) कच्चा माल, आवेष्टन साहित्य व भांडार व सुटे भाग ह्यांचे मुल्यांकन अशा मालाच्या किमती कमी होत असल्याचे निदर्शनास आल्याशिवाय त्यांचे मुल्यांकन त्यांच्या किमतीनुसार करण्यात आले आहे. त्याचप्रमाणे ह्या मालापासून तयार माल बनविल्यावर त्यांचे मूल्य हे त्यांच्या विक्रीतून मिळू शकणाऱ्या निव्वळ मुल्याइतकेच असते व त्याबाबतीत ह्या मालाचे मूल्य त्यांच्या विक्रीतून मिळू शकणाऱ्या निव्वळ मुल्याइतकेच ठरविण्यात आले.
- क) भांडार व सुटे भाग ह्यांच्या वस्तुसूचिमध्ये लेखन साहित्य, घोड्यांचे व प्राण्यांचे खाद्य, प्रयोग शाळेतील रसायने व इतर साठ्याचा समावेश आहे.

३. स्थिर मालमत्ता :-

- अ) स्थिर मत्तेचे मूल्य हे ती संपादन करतानाचे मूल्य किंवा बांधकामातून संचित घसारा वजा करून आलेले मूल्य यांच्या आधारे घेतले आहे. त्यास देणगी म्हणून मिळालेल्या स्थिर मत्तेचा अपवाद आहे. कंपनीने त्यासाठी केलेल्या खर्चाचे भांडवलीकरण करण्यात आले आहे.
- ब) विस्तार आणि आधुनिकीकरण प्रकल्पांची अंमलबजावणी सुरू असताना त्यांच्या बांधकामासाठी किंवा स्थिर मत्ता संपादण्यासाठी कर्जावरील व्याजासह केलेला खर्च हा चालू असलेली भांडवली कामे या शिर्षकाखाली

अंतर्भूत केलेला आहे आणि सदर प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर योग्य त्या शिर्षकाखाली त्याचे भांडवलीकरण करण्यात आले आहे.

४. घसारा :-

कंपनी कायदा १९५६ च्या अनुसूची १४ मध्ये निर्देशित केलेल्या दरानुसार उतरत्या मूल्यावर आधारित घसारा आकारण्यात आलेला आहे. त्यास खालील अपवाद आहेत.

- अ. सर्पा व्यतिरिक्त इतर पाळीव जनावरांवर आकारण्यात आलेला घसारा त्यांची काही विक्री झाली असल्यास ती वजा करून त्यांच्या ४० टक्के उतरत्या मूल्यावर आकारण्यात आलेला आहे. घसारा लेखे प्रमाणित लेखे ६ नुसार नाहीत.
- ब. संशोधन व विकास यावर झालेल्या भांडवली खर्चावर उतरत्या मूल्याच्या १५ टक्के ह्या आधारे घसारा आकारण्यात आलेला आहे. घसारा लेखे प्रमाणित लेखे ६ नुसार नाहीत.
- क. निरनिराळ्या विभागात असलेल्या संयंत्रे व यंत्र सामुग्रीचा किती पाळ्यांमध्ये वापर करण्यात आला ह्या आधारे त्यावरील अतिरिक्त पाळी भत्याची निश्चिती केली आहे. (Refer Note 21(a))
- ड. अहवाल वर्षात विकलेल्या, निकालात काढलेल्या किंवा मोडतोड झालेल्या मालमत्तेवर घसारा ज्या महिन्यात ही मत्ता विकली, निकालात काढली किंवा मोडतोड झाली, त्या कालावधीपर्यंतच आकारण्यात आला आहे.

५. गुंतवणूक :-

- अ) दिर्घकालीन गुंतवणुकीचे ठराविक मूल्यांकन असते. दिर्घकालीन गुंतवणुक जर ती गुंतवणुक तात्पुरत्या स्वरूपा व्यतिरिक्त असेल व अवमूल्यन झाले असेल तर त्यासाठी तरतूद करावी लागते.
- ब) सध्याची गुंतवणुक ही निश्चित ठराविक मूल्यांकन असलेल्या किंवा अनुकूल मूल्यांकन असलेल्या पैकी जे कमी असेल अशा आहेत.

६. परदेशी चलनातील चढ-उतार :-

- १) निर्यातीद्वारे केलेली विक्री ही लेख्यात सुरवातीस निर्यात केलेल्या मालाचे बाजारातील दराशी निगडीत ठेवून घेण्यात आलेली आहे. त्या वर्षात तिचे वसूल झालेल्या मूल्याचे समायोजन करून घेण्यात आले आहे. वसूल न झालेल्या निर्यातीचे मूल्य ऋणको वर्षाअखेर लागू असलेल्या विनिमय दरात मूल्यांकन करण्यात आले.

लेख्यात आयात केलेला कच्चा माल, भांडार व सुटे भाग यावरील खर्च त्या बाबींचे प्रत्यक्ष पैसे घेताना जो विनीमय दर होता त्यानुसार मूल्यांकन करून घेतले आहे. ज्या बाबींचे वर्ष अखेर पैसे देणे बाकी होते त्यांचे मूल्यांकन त्या वर्षाअखेरीस असलेला विनिमय दर लक्षात घेऊन करण्यात आले आहे.

७. महसूल मान्यता :-

- अ) उत्पादनांची विक्री मान्य असते तेव्हा त्यातील धोका आणि मोबदला ग्राहकांवर टाकला जातो.
- ब) सेवांमार्फत मिळणारा महसूल मान्य असतो जेव्हा सेवा पूर्ण उपयोगी होतात.

८. सेवा निवृत्तीचे फायदे :-

- १) उपदान : उपदानासाठी तरतुद तदर्थ पध्दतीवर केली आहे.
- २) भविष्य निर्वाह निधी : भविष्य निर्वाह निधी आणि कुटुंब निवृत्तीवेतन ह्यासाठी अंशदान योग्य त्या अधिकाऱ्याकडे जमा केले आहे ते देय झाल्यावर नफा-तोटा पत्रकात भरित करण्यात आले आहे.
- ३) राजा वटविणे : महामंडळाने आपल्या कर्मचाऱ्यांना ते सेवेत असताना तसेच सेवानिवृत्त होताना राजा वटविण्याची सुविधा दिलेली आहे. वर्ष अखेरीस असा वापर न केलेल्या रजेच्या आधारे अशा उपर्जित रजेचे रोखीकरणासाठी लेख्यात तरतुद करण्यात आलेली आहे.

९. संशोधन व विकास कामावरील खर्च :-

संशोधन व विकास कार्यासाठीचा महसुली खर्च तो ज्या वर्षी करण्यात आला त्या वर्षी नफा-तोटा पत्रकात त्या त्या नैसर्गिक लेखाशिर्षकाखाली दाखविला जातो.

१०. प्राप्तीवरील कर :-

- अ) संपूर्ण वर्षभरातील करदान उत्पन्नाच्या आधारे चालू वर्षातील द्यावयाच्या कर रकमेचे निर्धारण करण्यात आले.
- ब) करदान उत्पन्न व लेखानुसार उत्पन्न या मधील करकानुसार त्या कालावधीमधील वस्तुस्थिती ध्यानात घेऊन निव्वळ थकित कर निश्चिती त्या अधीन असेल. एका विशिष्ट कालावधी निर्मात झालेले लेख्यातील उत्पन्न एका किंवा त्यापेक्षा जास्त कालावधी उलटण्यात नमूद केले जाऊ शकते. असे करताना कर निर्धारण अस्तित्वातील दराप्रमाणे, नियमाप्रमाणे राबविली जाते.

११. राखीव निधी :-

मागील प्रथेप्रमाणे या वर्षीचा नफा सर्व साधारण राखीव (निधी) कडे परस्पर वर्ग करण्यात आला असून सर्व साधारण राखीव (निधी) यामधून रकमा काढून तोटे कमी करण्यात आलेले आहेत.

१२. मालमत्तेची दुर्बलता :-

मालमत्तेचे मूल्य जेव्हा त्यापासून मिळणा-या प्राप्तिच्या मूल्यापेक्षा जास्त होते तेव्हा ती मालमत्ता दुर्बल झाली असे समजतात. ज्या कालखंडात मालमत्ता दुर्बल झाली व त्यांमुळे झालेल्या नुकसान हा त्या वर्षाच्या नफा/तोटा लेख्यामध्ये गणला जातो. मालमत्तेच्या प्राप्ती मूल्याच्या अंदाजामध्ये जर बदल झाला तर दुर्बलते मूळे सुरुवातीच्या काळात होणारा तोटा परतवीता येतो.

हाफकिन जीव-औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

अनुसूची १७ ब : ३१ मार्च २०११ ला संपलेल्या अहवाल वर्षातील महत्त्वपूर्ण लेखांकन व ताळेबंद व नफा-तोटा पत्रकाचा भाग असलेल्या टीपा पुढे चालू

ब) लेखापत्रकावरील टीपा :-

- १) कंपनीने आपल्या पुरवठादारांचे लघुउद्योग सहाय्यभूत अंगीकृत कायदा, २००६ अन्वये थकीत देण्याबद्दलचे व्याज या अनुषंगाने स्थिती दर्शक निर्धारण केलेले नाही तदापी अशा प्रकारचा कूठलाही दावा कंपनीविरुद्ध करण्यात आलेला नाही. तसेच पुरवठादारांचे अती लहान व मध्यम व्यवसायी विकास कायदा, २००६ अन्वये स्थिती दर्शन निर्धारण बाबत पुरवठादारांकडून कूठलाही सुचना कंपनीला मिळालेली नाही आणि जर काही उघड झाल्यास या संबंधी रक्कम वर्षा अखेर देणे बाकी असेल तसेच ही रक्कम व्याजासहित प्रदान केली असेल समायोजनच्या सापेक्ष असतील.
- २) वर्ष २०१०-२०११ साठी व्यवस्थापकीय संचालक यांचे वेतन रु. १२,२९,८३९/- होते.
- ३) भांडवलाची जबाबदारी (टोक आगाऊ रक्कम दिलेली) रु. ४५,४८३,४१४/- (रु. ६५,१४४,६२६/-) ची तजविज केलेली नाही.

४) आकस्मिक दायित्वे :-

	२०१०-२०११	(रु. हजारत)
	२००९-२०१०	
अ) बँक देलेली गॅरन्टी	नाही	नाही
अ) वितरकांची कमीशनची मागणी कंपनीने दायित्व मान्य न केलेली	माहीत नाही	माहीत नाही
ब) आयकराची विवादास्पद मागणी अपील नंतरच्या परताव्यातुन		
आयकर विभागाने केलेली वसूली व समायोजन	९,९०५	१३,९९३
क) अप्रत्यक्ष कराची विवादास्पद मागणी	१,४०३	१,४०३
ड) देशी पोलिओ लस उत्पादन प्रकल्पासाठी महाराष्ट्र शासनाने कंपनीकडे		
हस्तांतरित केलेल्या जमिनीचे भाडे	माहीत नाही	माहीत नाही
इ) कच्चा मालाचा उपर्जित व्याजासह वादग्रस्त सीमाशुल्क	१,८३२	१,८३२
५) (अ) पूर्वीच्या हाफकिन संस्थेचे उत्पादनाचे कार्य महामंडळाने १-०९-१९७५ पासून आपल्या हाती घेतले. जमीन, इमारती, काही संयंत्रे व यंत्रसामग्री महामंडळाने त्यांचेकडून भाडेपट्यांनी घेतली. त्यासंबंधीचे भाडे पट्टी करारपत्र अद्याप निश्चित करण्यात आलेले नाही. भाडेकराराप्रमाणे अगोदरच्या वर्षाच्या रु. ८२८,९६५/- च्या (रु.८३१,८३८/-) जादा भरलेल्या भाड्याचा परतावा संबंधित करारपत्र अजून केलेले नसल्याने लेख्यात घेतलेले नाही.		
(ब) भांडवली राखीव निधी हा मालमत्तेचे मूल्य आणि १-९-१९७५ ला पूर्वीच्या हाफकिन संस्थेकडून त्याच तारखेपासून घेतलेली दायित्वे ह्यातील फरक दर्शविते.		
६) विनीमय मूल्य फरकाद्वारे होणारी प्राप्ती ही त्या शिर्षकाखाली नफा वा त्या काळातील तोटा यामध्ये समाविष्ट केली आहे रु. १४,९४९,१२६/- (तोटा रु. १४,९१७,६५५/-)		

- ७) अ) बोर्डाच्या मते सध्याची मालमत्ता/ ऋण /अग्रीम हे धंध्याच्या सर्वसामान्य रिवाजाप्रमाणे त्याचे मूल्य किमान लेख्यामधे उल्लेख केलेल्या शिवाय, उल्लेख केलेच्या रकमे बरोबर आहे.
- ब) किरकोळ देणेकरी, किरकोळ येणेकरी, कर्ज, अग्रीम हे समायोजनेच्या सापेक्ष आहे. अंतिम समायोजन तसेच पार्टीबरोबरच्या स्वामी दाय रूपवा या आधारे याचा परिणाम होणार असेल तर तो देण्यात येईल.
- क) महाराष्ट्र शासनाच्या संबधी देणी निश्चित खर्चाची परत फेड करावयाची रक्कम यामधुन दर्शविण्यात येते.
- ड) कंपनीच्या पूर्ण मालकीची दूय्यम कंपनी असलेल्या हाफकिन अजिंठा फार्मा लि. संबधी लेखे असतील तर ते सुध्दा निश्चित व समायोजनाच्या सापेक्ष असतील.

- ८) कर्मचारी फायदे संबधी लेखे दर्जा १५ (सुधारीत २००५) चा स्विकार केल्याचे जाहीर.

हाफकिन जीव औषध निर्माण महामंडळ उपदान ट्रस्ट च्या निश्चित अधिघोषित केलेल्या कर्मचारी उपदान निधी ची योजना राबविली जाते. सध्याचे हे खरेखुरे मूल्यांकन वापरून एकक (Unit Credit) जमा पद्धती च्या आधारित आहे.

व्याख्या, फायदे योजना

या फायदे योजना उपदान निधी (सहाय्यभुत निधी) व रजा रोखीकरण (असहाय्यभुत निधी) चे विवेचन खालील प्रमाणे.

मुख्य गृहितके	२०१०-११ (%प्र.व.)
सूट दिलेला दर (Discount) प्र.व.	८.२५
पगार वाढीचा दर	५.००

डेमोग्राफिक गृहितके

मुख्य गृहितके	
मृत्युदर	अलीकडील जिवन विमा निगमने तयार केलेले कोष्टक (१९९४ - ९६)
सेवानिवृत्ती वय	६० आणि ५८ वर्ष
झीज (Attrition) दर	१५ वर्षापर्यंत ३% त्यानंतर कमी कमी होत जाणारा ०.५% पर्यंत ४५ वर्षापर्यंत व ०.५% दर वाढीव वयापर्यंत.

II. नफा तोटा ताळेबंद संदर्भात ध्यानात आलेले खर्च

विविधित विवरण (Particulars)	उपदान (अनुदानित)	उपदान (अनुदानित)	रजा रोखीकरण (विना अनुदानित)	रजा रोखीकरण (विना अनुदानित)
	२०१०-२०११	२००९-२०१०	२०१०-२०११	२००९-२०१०
सध्याची सेवा मुल्य	२,८३२,९५३	२,२९२,७१२	१,७१७,१२८	१,०७९,०७३
व्याजाचे मुल्य	२,६५८,८७०	२,७७१,६४५	१,४६५,०८४	१,३४८,५१६
योजना मालमत्तेवरील अपेक्षित आवक	(२,५०५,६४९)	(२,५२८,५२७)	--	-
निव्वळ वस्तुस्थितीजन्य प्राप्ती / तोटा	८,०४०,२८५	(१,५३९,७०८)	३,४३६,६६६	१,४६१,७१९
नफा तोटा ताळेबंद संदर्भात ध्यानात आलेले खर्च	११,०२६,४५९	९९६,१२२	६६,१८,८७८	३,८८९,३०८

III. निर्धारित केलेले फायद्याचे दायित्व आणि मालमत्तेचे रास्त मुल्य (Present Value of Defined Benefit Obligation and the Fair Value of Assets)

विविधित विवरण	उपदान (अनुदानित)	उपदान (अनुदानित)	रजा रोखीकरण (विना अनुदानित)	रजा रोखीकरण (विना अनुदानित)
	२०१०-२०११	२००९-२०१०	२०१०-२०११	२००९-२०१०
३१.३.२०११ रोजीची दायित्वाचे एकूण मूल्य	४५,०३६,३६७	३६,६०७,९४२	२३,४९१,९१८	१८,९०४,३११
योजना मालमत्तेचे ३१.३.२०११ रोजीचे रास्त मुल्य	२७,२१७,६५८	३०,४६५,२६७	--	--
लेखा ताळेबंदामधे निर्देशित बोजा जो सद्य बोजा व तरतुदीच्या अंतर्गत जाहिर केला आहे. (पाहा - शेड्युल-११)	१७,८१८,७०९	६,१४२,६७५	२३,४९१,९१८	१८,९०४,३११

IV. सध्या ऋणत्वाच्या (Obligation) मूल्यात झालेला बदल

विविधित विवरण (Particulars)	उपदान (अनुदानित)	उपदान (अनुदानित)	रजा रोखीकरण (विना अनुदानित)	रजा रोखीकरण (विना अनुदानित)
	२०१०-२०११	२००९-२०१०	२०१०-२०११	२००९-२०१०
१.४.२०१० ऋणत्वाची मूल्य	३६,६०७,९४२	३६,९५५,२६७	१८,९०४,३११	१७,९८०,२१३
सध्याची सेवा मुल्य	२,८३२,९५३	२,२९२,७१२	१,७१७,१२८	१,०७९,०७३
व्याजाचे मूल्य	२,६५८,८७०	२,७७१,६४५	१,४६५,०८४	१,३४८,५१६
फायद्याची अदायगी	(४,५९९,८७८)	(५,२२७,९३६)	(२,०३१,२७१)	(२,९६५,२१०)
प्रत्यक्ष ऋणत्वावरील प्राप्ती/ तोटा	७,५३६,४८०	(१८३,७४६)	३,४३६,६६६	१,४६१,७१९
३१.३.२०११ रोजीचे ऋणत्वाचे मूल्य	४५,०३६,३६७	३६,६०७,९४२	२३,४९१,९१८	१८,९०४,३११

V. योजना मालमत्तेच्या निखळ मुल्यात झालेला बदल

विविधित विवरण (Particulars)	उपदान (अनुदानित)	उपदान (अनुदानित)
	२०१०-२०११	२००९-२०१०
१.४.२०११ रोजीचे योजना मालमत्तेचे निखळ मुल्य	३०,४६५,२६७	२९,६०८,७१४
योजना मालमत्तेवर अपेक्षित फायदा (Return)	२,५०५,६४९	२,५२८,५२७
प्रत्यक्ष ऋणत्वावरील प्राप्ती/ तोटा	(५०३,८०५)	१,३५५,९६२
हिस्सा जमा	३,४७०,०००	२,२००,०००
अगोदर वर्ष योगदान एडजस्टमेंट	(४,११९,५७५)	--
फायद्याची अदायगी	(४,५९९,८७८)	(५,२२७,९३६)
खर्च		--
१.४.२०१० रोजीचे योजना मालमत्तेचे निखळ मुल्य	२७,२१७,६५८	३०,४६५,२६७

निधीमधील जमा हिस्स्यासह (पाहा शेड्यूल - १४)

नोंद :

- अ) उपदान रक्कम रु. १३,६४४,४२९/- व रजा रोखीकरण रक्कम रु. ७४,३४,४११/- यांचा समावेश आस्थापनीय खर्च म्हणून खर्च/उत्पन्न असे शेड्यूल - १४ मध्ये समाविष्ट केले आहे.
- ब) भविष्यातील वेतनावरील वाढ, ही चलनवाढीच्या ख-या दराचे मूल्यांकन, सेवा श्रेष्ठता, पदोन्नती, व इतर संबंधित घटक मागणी व पुरवठ्याच्या आधारे अनुमानीत उदा रोजगाराच्या साठीचे.
९. अ) उपदान अदायगी कायदा १९७२ मधील तरतुदी नुसार व उपदानाची ख-या मूल्यांच्या आधारे अदायगी तरतुद / प्रत्यक्ष अदायगी करण्याचे कंपनीचे धोरण आहे. पूर्वीच्या हाफकिन संस्थेचे स्वायत्त आस्थापनांमध्ये विभाजन कारण्यात आले. हाफकिन संस्था संशोधन, प्रशिक्षण, व हाफकिन जीव औषध निर्माण महामंडळ. परिणामी १.९.१९७५ रोजी या संस्थेत कार्यरत असलेल्या कर्मचा-यांची सेवा कंपनीकडे वर्ग करण्यात आली.
- ब) १९७२ च्या उपदान अदायगी कायदानुसार कंपनी सेवा निवृत्त कर्मचा-यांना त्यांच्या सेवेतील काळानुसार उपदानाची अदायगी करत असते. १९७५ च्या संस्थेच्या विभाजना पूर्वी कंपनीचे जे कर्मचारी हाफकिन संस्थेत कार्यरत होते. त्यांनाही त्या काळातील उपदानाची रक्कम कंपनीला द्यावी लागेल. वस्तुतः ह्या उपदान अदायगीची जबाबदारी शासनाची असते. शासनाच्या दि. २१.१२.२००५ च्या पत्रान्वये व त्यातील सुचना व मार्गदर्शक तत्वांच्या आधारे कंपनीने प्रथमच अशाप्रकारे केलेल्या उपदानाच्या अदायगीच्या रक्कमेची मागणी शासनाकडे केली आहे. कंपनीने परत दि. १.१०.२००६ रोजी शासनाला पत्र पाठवून रक्कम अदायगी ची मागणी केली आहे. शासनाने दि. १३.१०.२००६ च्या पत्रानुसार सदर रक्कम परतफेडीचे उत्तरदायीत्व स्विकारले असून रक्कम परत देण्याचे तत्वतः मान्य केले आहे. दि. ३१.३.२०११ अखेर उपदानाची परत मिळणारी रक्कम रु. २५,७६४,६६०/- (रु. २५,७३३,०५५/-) एवढी आहे. जे कर्मचारी सेवानिवृत्त झाल्याचे जेव्हा लक्षात आले त्यांच्या उपदानाची रक्कम परिच्छेद (ब) मध्ये समावेश केलेला नाही.
- क) ३१-३-२०११ च्या एकूण उपदानाचे दायित्व निर्धारण करताना दि. ३१-३-२०११ मध्ये जे कर्मचारी कंपनीच्या आस्थापनेवर आहेत तथापी त्यांच्या भूतपूर्व हाफकिन संस्थेमध्ये झालेल्या सेवेच्या अनुषंगाने ह्यांना देय असलेली वस्तुनिष्ठ उपदानाची रु. ३१,६०५ (रु. २१३,९२४/-) एवढी रक्कम त्यांच्या आधारे, तत्वानुसार सदर रक्कम शासनाकडून येणे अपेक्षित आहे. सदर कर्मचा-यांच्या सेवानिवृत्तीनंतर सदर रक्कमांच्या परताव्याचा प्रस्ताव शासनास सादर करण्यात येईल. सदर बाबीचा वरील परिच्छेद (ब) मध्ये समावेश केलेला नाही.
- १०) रु. १,३५,०००/- एवढे लेखा परिक्षकांचे मानधन आहे. सदर मानधन वाढीचा प्रस्ताव आगामी वार्षिक सर्वसाधारण

सभेमुळे ठेवून जर मान्य झाला तर ही रक्कम वगळून वाढीव मानधन देण्यात येईल.

- ११) शासन निर्णय दि. ३१-०१-२०११ अन्वये शासनाने कंपनीमधील कर्मचा-यांना ६ व्या वेतन आयोगातील सुधारीत वेतनश्रेणीची अंमलबजावणी करण्याची परवानगी दिली. सदर निर्णयात शासन सदर वेतनश्रेणीमध्ये जेव्हा सुधारणा करेल त्यानुसार कंपनीतील कर्मचा-यांची वेतनश्रेणी सुधारण्यात येतील असे नमुद केले आहे.त्यानुसार भारतसरकारने ६ व्या वेतन आयोगाची स्थापना केली होती. व त्यानुसार सुधारीत श्रेणीबाबतच्या शिफारसी महाराष्ट्रशासनाच्या कर्मचा-यांना देखील १.१.२००६ पासून अमलात आणल्या. परिणामी कंपनीने ६व्या वेतन आयोगाच्या अंमलबजावणी पोटी वाढणा-या अधिक खर्चासाठी रु.१,४१,१०,२२७/- एवढ्या रक्कमेची तरतूद केली. ही अंमलबजावणी शासनमान्यते अधिन राहून असणार आहे. शासन नियम क्र. १२०८/७२/सेवा ९ दिनांक ६-१०-२००८च्या अनुषंगाने रु. ५,८८९,८७०/- एवढी रकम अग्रिम म्हणून कंपनीने वितरीत करण्यात आले आहे.
- १२) शासन मान्यते अधीन राहून कंपनीने काही पदांची वेतनश्रेणी सुधारीत करून उन्नत केली व अंमलबजाननी केली. रु.२,६५१,०५०/- (रु. २,०६५,५८५) एवढी एकूण रक्कम दि. ३१-३-२०११ पर्यंत सदर वेतनश्रेणी सुधारणेपोटी प्रदान केली. महाराष्ट्र शासनाने त्यांचे पत्र क्र. एच.बी.पी. -२००८/९१९/क्र.२२५/०८/औषधे-१ दि. २०-४-२०१० अन्वये सदर सुधारीत करून उन्नत केलेल्या १७ पदांच्या वेतनश्रेणीस मान्यता देण्याचे नाकारले. तथापी १९ कर्मचा-यांनी न्यायालयात धाव घेऊन सदर आदेशास स्थगिती मिळविली. शासनाच्या आदेशानुसार न्यायालयात न गेलेल्या ६ कर्मचा-यांची सुधारीत वेतनश्रेणी पुर्ववत मूळ श्रेणीनुसार निश्चित करण्यात झाली.
- १३) अ). आर्थिक वर्ष २००४-०५ मध्ये पिंपरी, पुणे येथे विशेष कक्ष मु. १ मधील विशेष भूमि संपादन अधिकारी यांनी महामंडळाच्या पिंपरी पुणे येथील कार्यक्षेत्राच्या प्रभागमधील १३११८ वर्गमीटर एवढी जमीन अधिग्रहीत करून महामंडळाला रु. ३,९७,८१,३४०/- एवढ्या रकमेचा मोबदला दिला. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागाने त्यांच्या दि. ७.४.१९९८ च्या प्रमाणे व पूर्वी निश्चित केल्याप्रमाणे प्रतिविष व रक्तजल विभाग पिंपरी पूणे येथील ६८.७८ एकर जमीन कंपनीकडे वर्ग केली व त्याआधारे कंपनीचे महसूली कागदपत्रांत (७/१२ उता-यावर) त्या जमीनीची कंपनीच्या नांवे नोंद झाली. तथापी या हस्तांतरणाच्या काही निश्चित बाबींना अद्याप अंतिम स्वरूप देण्यात आलेली नाही. वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागाने पत्र क्र. (एच.बी.पी.-१०९४/१३४१/सीआर-१९७/९४/ परिउपक्रम दि. २३.३.२००५ च्या पत्रान्वये कंपनी रु.३,९७,८१,३४०/- एवढी रक्कम शासनाचे विश्वस्त म्हणून स्वतःकडे ठेऊ शकते असा सल्ला दिला. त्यानुसार ही रक्कम शासनाकडून मिळण्याची असुरक्षित कर्ज म्हणून कंपनीने संबोधली आहे.
- ब). महाराष्ट्र शासनाकडून घेतलेल्या कर्जाचे संदर्भात व्याज देणे बाबत रु. ६,६७३,४८०/- (रु. ६,६७३,४८०/-) ही रक्कम आहे. सदर रक्कम क्षमापीत करण्याबाबत शासनाकडून आदेश मिळाल्यावर पूर्ववत केली जाईल.
- १४) अ) वर्ष २००७-२००८ मध्ये अन्न व औषध प्रशासन महाराष्ट्र शासन यांनी परळ येथील औषध निर्माण संयंत्र बंद करण्याबाबत नोटीस बजावली. शेड्यूल 'एम' मानकांच्या पुर्तीतेसाठी कंपनीने सदर संयंत्राचे या आधीच नुतनीकरण सुरु केले आहे. कंपनीचे मे. सी. एण्ड पी. इंजिनअर्स कन्सल्टन्ट व मे. शिल्प इंजिनअर्स यांचे कंत्राट रद्द केले असून कंपनीने उर्वरीत औषध निर्माण प्रकल्पाचे स्थापत्य काम स्वबळावर पूर्ण करण्याचे ठरविले असून वर्ष २०१३-२०१४ मध्ये सदर काम पूर्ण होण्याची शक्यता आहे.
- ब) भारताचे औषध नियंत्रक यांनी महामंडळाचे DPT लसींचे उत्पादन थांबविण्याच्या सुचना दिल्या आहेत. त्यानुसार कंपनीने चांगल्या उत्पादन पद्धतीच्या मानकांनुसार सदर संयंत्राच्या उन्नतीकरणासाठी कार्यवाही सुरु केली आहे.
- १५) महामंडळाच्या परळ, पिंपरी व कूलाबा जागेच्या प्रलंबीत भाउचापोटी एकूण थकीत रक्कम रु. ३६७,२६३,९७५/- (रु. ३५९,०७८,२७६/-) सार्वजनिक बांधकाम विभागाचा किरकोळ देणेकरी म्हणून समावेश आहे.

१६) इन्स्टीट्यूट ऑफ चार्टर्ड अकाऊंटंट्स ऑफ इंडिया यांनी निर्गमित केलेल्या प्रमाणित लेखे १७ सेगमेंट रिपोर्टिंग जाहीर करण्याबाबत खालील प्रमाणे नमूद केले आहे :-

अ) प्राथमिक खंड (Primary Segment)

कंपनीच्या धंद्याबाबतच्या खंड (सेगमेंट) हा प्राथमिक खंड असल्याचे कंपनी जाहीर करते. उत्पादनाचे स्वरूप, धोके व परताव्यामधील भिन्नता, संस्थेचे प्रारूप व अंतर्गत रिपोर्टिंग पद्धतीच्या आधारे असे निश्चित केले आहे.

वेगवेगळ्या लसी, त्यांचे बल्क (कच्चा माल) व औषधी निर्माण हे प्रामुख्याने कंपनीच्या उत्पादन कार्यक्षेत्राचे बलस्थान आहे. आणि म्हणून ह्या सेगमेंटमध्ये लसी औषधी निर्माण व उत्पादने, मौखिक द्रव्ये, इंजेक्टेबलस् व औषधी संचाचा समावेश आहे.

वाटा म्हणून दिलेल्या रकमेमध्ये ज्या रकमा भेट वैयक्तिक सेगमेंट म्हणून ठरविल्या नाहीत व संपूर्ण कंपनीच्या अनुषंगाने झालेल्या खर्च रकमाचा समावेश आहे.

तपशील	लस (रु.)	अन्य (रु.)	एकूण (रु.)
खंड महसूल	८४५,८५८,५०६ (१६००,०८३,८९४)	११२,६७८,०६३ (५१,६१७,६१६)	९५८,५३६,५६९ (१,६५१,७०१,५१०)
खंड परिणाम	२४३,६१७,३५३ (४५९,०५६,९१३)	(१४८,००८,८२९) (-१४९,२६३,४०९)	९५,६०८,५२३ (३०९,७९३,५०४)
वजा :			
वाटप न झालेले खर्च			३३,४९०,४४५ (३३,९९५,८६६)
चालू नफा			६२,११८,०७८ (२७५,७९७,६३८)
वजा :			
व्याज खर्च			४,६८२,६३९ (११,८२७,९५१)
अधिक :			
व्याज उत्पन्न			११,३३२,५७८ (४,३६७,२४३)
इतर उत्पन्न			१४,७३३,८१८ (३,६४२,४०६)
सामान्य कार्यातून मिळालेला नफा			८३,५०१,८३५ (२७१,९७९,३३६)
वजा :			
अपवादात्मक आयटम			- (१९८,४८६,४६०)
निव्वळ नफा			८३,५०१,८३५ (७३,४९२,८७६)
करासाठी तरतूद			२७,७३७,२२२ (२५,३९५,१९१)
निव्वळ नफा / (तोटा)			५५,७६४,६१३ (४८,०९७,६८५)
इतर माहिती			
अखंड मालमत्ता	८१५,४५०,७२३ (५३६,३२०,०६६)	४२२,५३०,८८५ (४६५,१६९,७७७)	१,२३७,९८१,६०९ (१,००१,४८९,८४३)
अखंड दायित्वे	७५२,९९०,५२३ (६४८,५८९,९१४)	१५२,३५७,०१५ (६९,५१८,५८८)	९०५,३४७,५३९ (७१८,१०८,५८२)
भांडवली खर्च	२,३७४,१५१ (५९,६६७)	२६,८५२,५७७ (९०,३९७,६०७)	२९,२२६,७२८ (९०,४५७,२७६)
घसारा	६,५३३,५१० (७,१०२,५८७)	११,७६५,१२१ (७,६७४,२१४)	१८,२९८,६३१ (१४,७७६,८०२)

ब) दुय्यम खंड :

ही कंपनी मुख्यत्वे स्वदेशी बाजारपेठेच्या गरजा भागविते. निर्यातीची उलाढाल ही काही विशिष्ट लसींच्या बाबतीत असते. म्हणून अहवाल देण्याजोगे भौगोलिक खंड भारतात व निर्यातीच्या खंडात आहेत.

भौगोलिक बाजारपेठेतील विक्रीचा महसूल :

(रु. लाखात)

विवरण	चालू वर्षी	मागील वर्षी
भारतात	६१,०१,१९,४००	३९३,१९२,२५३
निर्यात	३४,८४,१७,१६९	१,२५८,५०९,२५७
एकूण	९५,८५,३६,५६९	१,६५१,७०१,५१०

भौगोलिक मत्ता :

(रु. लाखात)

	खंड मत्तेची पुढे नेण्याची रक्कम		नियत मत्ता व अमूर्त वाढ	
	चालू वर्षी	मागील वर्षी	चालू वर्षी	मागील वर्षी
भारतात	१,२३७,९८१,६०९	८४३,२३६,४३३	२९,२२६,७२८	९०,४५७,२७६
निर्यात	--	१५८,२५३,४१०	--	--
एकूण	१,२३७,९८१,६०९	१,००१,४८९,८४३	२९,२२६,७२८	९०,४५७,२७६

१७. संबंधीत संस्था की ज्याच्याशी संबंधित आर्थिक वर्षात व्यवहार आलेले आहेत त्यात सर्व शासकिय संस्था आहेत की ज्यांच्यासाठी लेखे मानक - १८ नुसार कोणतेही प्रकटीकरण गरजेचे नाही. व्यवस्थापकीय संचालक (महत्वपूर्ण व्यवस्थापकिय व्यक्ती) यांच्याशी आलेले व्यवहार हे अनुसुचीच्या नोट नं. २ मध्ये दिलेले आहेत.

१८. लांबणीवर टाकलेले कर :

लांबणीवर टाकलेली शिल्लक कर रक्कम खालील प्रमाणे :

(रक्कम रु.)

विवरण	३१ मार्च २०११	३१ मार्च २०१०
लांबणीवर टाकलेली कर मालमत्ता		
सेवानिवृत्ती फायदे	७,४४२,८१८	२,०४०,४४३
इतर आर्थिक अमान्यता	४,९२८,२७६	४,२७५,४१३
एकूण	१२,३७१,०९४	६,३१५,८५६
लांबणीवर टाकलेला कर भार		
स्थायी मालमत्तेवरील आर्थिक मान्यता	९,०२९,०७९	९,४८५,६४५
एकूण	९,०२९,०७९	९,४८५,६४५
निव्वळ लांबणीवर टाकलेला कर भार	३,३४२,०१५	३,१६९,७८९

१९ प्रतिसमभाग उत्पन्न

तपशील	३१ मार्च २०११	३१ मार्च २०१०
या वर्षात सरासरी प्रलंबित समभागांची संख्या	८७,०६६	८७,०६६
प्रत्येक समभाग धारकास झालेला सरोत्तर नफा (रु.)	५५,७६४,६१३	४८,०९७,६८४
मूळ व सौम्य प्रतिसमभाग उत्पन्न (रु.)	६४०.४९	५५२.४३

२०) अ) कंपनी अधिनियम १९५६ कलम २०५ (२) नुसार यंत्रे व संयंत्रे यांवर घसाराची तरतूद “रिटेन डाऊन व्हेल्यु पद्धती” नुसार शेड्यूल १४ मध्ये निर्देशित केलेल्या आकडेवारीनुसार दर्शाविण्यात आलेला आहेत. कायदामधील शेड्यूल (१४) ची चित्रणी ६ च्या आधारे जास्तीचा घसारा आवश्यक आहे. उत्पादनाची डबल पाळी किंवा तिसरी मध्ये प्रत्यक्ष काम झालेल्या दिवसाच्या आधारे असेल. वाढवी पाळीच्या घसारा अनिश्चित असल्याने करपूर्व तोटाकमी म्हणून दर्शविला आहे.

कंपनी जादा उत्पादन पाळीमध्ये झालेल्या कामापोटी कंपनी कायदा १९५६ शेड्यूल (१४) अन्वये जास्तीचा घसारा संबंधित माहिती उपलब्ध नसल्याकारणाने निर्धारित केलेला नाही. जादा नाणी घसारांमुळे त्याचा प्रभाव हा अनिश्चित असल्यामुळे करपूर्वक नफा हा फुगवून दाखविलेला आहे.

ब) स्वतंत्र मूल्यांकन करणा-यांकडून कंपनीने काही मालमत्तांचे मूल्यांकन करून घेतले आहे. त्या अहवाला आधारे कंपनीची आर्थिक कार्यश्रवणता ही खालावण्याची अपेक्षा नाही असे व्यवस्थापनाचे मत आहे आणि म्हणून कंपनीच्या मालमत्तेची स्थिती काही बिघडणार नाही अशी हमी देण्याची गरज नाही.

२१) कंपनी अधिनियम १९५६ च्या परिशिष्ट ६ च्या भाग दोन नुसार माहिती देणारे विवरणपत्र सोबत जोडले आहे.

२२) मागील वर्षातील आकडे तुलनीय व्हावेत म्हणून ज्या ठिकाणी आवश्यक आहे त्या ठिकाणी मागील वर्षाच्या आकड्यांचे पुर्नमुद्रिकरण / पुर्नजोडणी करण्यात आलेली आहे.

पी. एम. दळवी आणि कंपनी
सनदी लेखपाल

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित करिता

दिनेश शेटी
भागीदार

स्थळ : मुंबई

दिनांक : २२-०३-२०१३

डॉ. आर.डी. बापट
अध्यक्ष

एस. एस. झेंडे
व्यवस्थापकीय संचालक

उमेश गवंडे
व्यवस्थापक (लेखा)

एस. डब्ल्यू. बोरकर
कंपनी सचिव आणि
वित्तीय सल्लागार

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

अनुसूची १८बी च्या टीप बी-१४ मध्ये उल्लेखिलेल्या कंपनी कायदा १९५६ च्या अनुसूची ६, भाग-२, परिच्छेद ३, ४-सी व ४-डी च्या तरतुदीनुसार अतिरिक्त माहिती देणारा तक्ता

उत्पादने	घटक	२०१०-२०११		२००९-२०१०	
		प्रमाण (०००) अनुज्ञप्ती क्षमता	प्रमाण (०००) घटक अनुज्ञप्ती क्षमता	प्रमाण (०००) अनुज्ञप्ती क्षमता	प्रमाण (०००) घटक अनुज्ञप्ती क्षमता
१) परवान्यामध्ये दिलेली व प्रस्थापित क्षमता :					
अ) लसी	मीली.	६६,०००	६६,०००	२२,३००	७६,७२८
ब) रक्तजल	लिटर	२,८३१	२,४६२	२,०००	
क) औषधी उत्पादने					
i) गोळ्या व कॅप्सूलस	नं.	--	--	२३४,८००	५१६,०००
इ) ओरल द्रव	लिटर	--	--	नाही	२००
ग) औषधी पॅकेटस्	नं.	नाही	नाही	नाही	नाही
२) उत्पादन					
अ) लसी	मीली.		१४,५१०		३४,२३०
ब) रक्तजल	लिटर		५०४		११
क) औषधी उत्पादने					
i) गोळ्या व कॅप्सूलस	नं.		--	--	--
ड) औषधी पॅकेटस्	नं.		१,५४७		२,२०४

टीपा

- १) औद्योगिक परवान्यामध्ये दिलेले आकडे ज्या युनिटमध्ये औषधाचे उत्पादन व विक्री केली जाते त्यांच्याशी जुळण्यासाठी त्याच युनिटमध्ये बदलेले आहे.
- २) प्रस्थापित क्षमतेबद्दल व्यवस्थापकीय संचालकांनी दिलेल्या दाखल्यावर लेखापरिक्षक अवलंबून आहेत.
- ३) विकलेल्या उत्पादनाच्या संख्येमध्ये औषधाचे मोफत नमूने आणि अहवाल वर्षात विकलेल्या औषधी पेट्यातील औषधाचा समावेश आहे.

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

उत्पादने	घटक	२०१०-२०११		२००९-२०१०	
		प्रमाण (०००)	राशी (रु.)	प्रमाण (०००)	राशी (रु.)
३) प्रारंभिक साठ्याची माहिती					
अ) लसी	मीली.	२,१८२	७७,२४१,६६७	१,०२९.५३	३२,५८०,५५७
ब) रक्तजल	मीली.	३	९२,३४०	३१.००	७२७.१७६
क) औषधी उत्पादने					
गोळ्या व कॅप्सूल्स	नं.	-	-	६.००	२,०७१
ड) ओरल द्रव	मीली.	-	-	--	--
इ) औषधी पॅकेटस्	नं.	-	-	--	--
			<u>७७,३३४,००७</u>		<u>३३,३०९,८०४</u>
४) शिल्लक साठ्याची माहिती					
अ) लसी	मीली.	३	-	२,१८१.८०	७७,२४१,६६७
ब) रक्तजल	मीली.	८७	२,२७९,३६४	३,००	९२,३४०
ड) औषधी उत्पादने					
i) गोळ्या व कॅप्सूल्स	नं.	-	-	-	-
इ) ओरल द्रव	मीली.	-	-	-	-
फ) औषधी पॅकेटस्	नं.	-	-	-	-
			<u>२,२७९,३६४</u>		<u>७७,३३४,००७</u>
५) उलाढाल					
अ) लसी	मीली.	१६,६७८	८४५,८५८,५०६	३३,०७७.००	१,६००,०८३,८९४
ब) रक्तजल	मीली.	४२०	९,६०३,५१७	४२.००	१,११२,४२८
ड) औषधी उत्पादने					
i) गोळ्या व कॅप्सूल्स	नं.	-	-	६.००	२,२४४
इ) ओरल द्रव	मीली.	-	-	--	--
फ) औषधी पॅकेटस् आणि इतर	नं.	१,५४७	१०३,०७४,५४६	२,२०४.००	५०,५०२,९४४
			<u>९५८,५३६,५६९</u>		<u>१,६५१,७०९,५१०</u>

हाफकिन जीव - औषध निर्माण महामंडळ मर्यादित

(रक्कम रु.)

उत्पादने	घटक	२०१०-२०११		२००९-२०१०	
		प्रमाण (०००)	राशी (रु.)	प्रमाण (०००)	राशी (रु.)
६) वापरलेला कच्चा माल					
१) जीवनसत्वे	कि.ग्रा.	--	--	३९२	१२९.३८८
२) मुलभुत रसायने	कि.ग्रा.	२५.२१	२८४,६२७	२,९९६	७०७,३१२
३) सायने आयात केलेले	कि.ग्रा.	०६५,८८५.००	५१५,२५१,४९१	५,५२१,५५४	१,०९५,४९२,५७३
४) रसायने	मिलि.	९,९४०.६७	९६०,४२६	१२,९५३	१,२५०,२१८
५) घन रसायने	कि.ग्रा.	६७३,५९	५९,६३४	९८८	३७,४५९
६) द्रव रसायने	मिलि.	२२४,३९४,३८	३८,८७६	३८०,९७१	१,१८३,२००
७) तेल	लिटर्स	३७०,००	५४,७४९	-	-
७) इतर घटक			६४,५५८,९३५	-	३१,२७६,२५१
			५८१,२०८,७३८		१,१३०,०७६,४०२
कच्चा माल व सुटे भाग यांचा खप		<u>प्रमाण</u>	<u>राशी (रु.)</u>	<u>प्रमाण</u>	<u>राशी (रु.)</u>
१) कच्चा माल					
आयात केलेला माल		८८.६५	५१५,२५१,४९१	९७	१,०९५,४९२,५७३
देशी माल		११.३५	६५,९५७,२४७	३	३४,५८३,८२९
		<u>१००.००</u>	<u>५८१,२०८,७३८</u>	<u>१००.००</u>	<u>१,१३०,०७६,४०२</u>
२) पॅकिंग माल					
आयात केलेला माल		४१.२२	२३,६४४,५०२	४६	४८,७९०,६९४
देशी माल		५८.७८	३३,७१२,६०४	५४	५७,०४९,९१७
		<u>१००.००</u>	<u>५७,३५७,१०६</u>	<u>१००.००</u>	<u>१०५,८४०,६११</u>
१) आयात केलेल्या मालाचे सी.आय.एफ. मूल्य					
कच्चा माल			६३७,३२२,९८४		१,०७७,७७२,४७४
प्रयोगशाळेतील रसायण / विद्युत उपकरणे / संयंत्रे व उपकरणे					
२) विदेशी चलनामध्ये खर्च					
दलाली			२,३२६,७८४		१,९१९,०८५
३) विदेशी चलनामध्ये मिळकत					
निर्यात मालाचे एफ.ओ.बी. मूल्य			३४८,४१७,१६९		१,२५८,५०९,२५७

१) नोंदणी तपशील :

नोंदणी क्र.

१७३४१

राज्य संकेत

११.००

ताळेबंद तारीख

३१-३-२०११

२) चालू वर्षा मध्ये एकत्र केलेले भांडवल.

सार्वजनिक वाटप
(Public Issue)

निरंक

अधिकारक वाटप
(Rights Issue)

निरंक

अधिलाभांश वाटप
(Bonus Issue)

निरंक

खाजगी वाटप
(Private Placement)

निरंक

३) उपलब्ध निधीचा विकासाची स्थिती :

एकूण दायित्व

३८४६.८४

एकूण मालमत्ता

३८४६.८४

निधीची साधने :

भरणा केलेले भांडवल

८७०.६६

राखीव व अतिरिक्त

२४८९.१०

तारण असलेली कर्ज

५१.१६

तारण नसलेली कर्ज

४६९.३३

स्थगित कर देय रक्कम
(Deferred Tax Liability)

३३.४२

भाग भांडवलासाठी आगाऊ रक्कम
(Advance towards Share Capital)

निरंक

निधीचा वापर :

निव्वळ स्थिर मत्ता

२१४१.७२

गुंतवणूक

४३.६५

निव्वळ चालूमत्ता

१६६१.४६

किरकोळ खर्च

निरंक

एकूण संचित तोटा

निरंक

४) कंपनीचे कार्यप्रदर्शन : (रु. लाखात)

उलाढाल

९८४६.०२

एकूण खर्च

९०११.०१

करोत्तर नफा/तोटा

८३५

करोत्तर नफा/तोटा

५५७.६४

प्रत्येक भाग भांडवल मिळकत

६४०.४९

५) मुख्य उत्पादनांची वंशिक नावे (आर्थिक मूल्यांच्या दृष्टीने) Generic Names of Principal Product (as per monetary terms)

वस्तू कोड क्र.

३००२२०

३००२१०.१

उत्पादन प्रकार

पोलिओ लस

सर्पदंश प्रतिविष